

AAA_2522#01#Q16#01 (EDUMAN) testinin sualları

Fənn : 2522 Sənayenin iqtisadiyyatı

1 Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin hansı prinsipinə riayət olunması müəssisələrin ixtisaslaşma səviyyəsini və onların optimal ölmüsünü müəyyən edir?

- sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərüfatlarının kompleks inkişafı.
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;

2 Sənaye istehsalının ölkə ərazisi üzrə düzgün yerləşdirməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir?

- geniş təkrar istehsalın sürətlənməsinə;
- ölkə iqtisadiyyatında inhisarçılığın səviyyəsinin artmasına;
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadəyə;
- əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi və ictimai xərclərə qənaət əsasında istehsalın səmərəliliyini artmasına.
- şəhərlə kənd, sənaye və kənd təsərrüfatı arasındakı fərqlərin azaldılmasına;

3 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı nın əsas məqsədinə aid deyil?

- ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafının sürətləndirilməsi
- tarazlı regional və davamlı sosial-iqtisadi inkişafa nail olmaq;
- iqtisadiyyatın diversifikasiyası;
- ölkə sənayesinin sahə quruluşunda birtərəfliyə nail olmaq;
- əhəlinin həyat səviyyəsinin daha da yaxşılaşdırılması;

4 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı nın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ölkənin təbii və əmək potensialından səmərəli istifadə etməklə qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafının təmin edilməsi;
- infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi;
- iqtisadiyyatın diversifikasiyası;
- iqtisadiyyatın inkişafına investisiyaların cəlb olunması işinin davam etdirilməsi; ixracyönümlü məhsul istehsalının stimullaşdırılması;
- sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı məqsədyönlü tədbirlərin həyata keçirilməsi və sahibkarlığın inkişafının daha da sürətləndirilməsi;

5 Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı çərçivəsində sənaye sektorunda əsas məqsədə nail olmaq üçün aşağıdakı tədbirlərin hansının həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmur?

- sənayenin qeyri-neft sektorunun inkişaf istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi;
- dövlət mülkiyyətində olan və ya səhmlərinin nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan sənaye müəssisələrinin saqlamlaşdırılması və özəlləşdirilməsi;
- rəqabətədavamlı sənaye məhsullarının istehsalının dəstəklənməsi və ixracyönümlü istehsal sahələrinin yaradılmasının təşviqi;
- özəlləşdirmədən sonra müəssisələrin fəaliyyətinin dəstəklənməsi;
- dövlət mülkiyyətində olan sənaye müəssisələrinin sayının artırılması;

6 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət

Programı larında qarşıya qoyulan məqsədə çatmaq üçün hansı vəzifələrin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmur?

- müəssisələrin istehsal fəaliyyətini bərpa etmək və yeni istehsal müəssisələri yaratmaq;
- regionların inkişafı üçün zəruri infrastrukturun yaradılmasını və inkişafını təmin etmək;
- yerli resurslardan istifadənin səmərəsini artırmaq;
- əhalinin kommunal xidmətlərlə təminatını yaxşılaşdırmaq.
- əhalinin say artımına nail olmaq;

7 Aşağıdakı hansı amil sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərir?

- sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi;
- sənaye müəssisələrində fondtutumunun yüksəlməsi;
- sənaye müəssisələrində fondveriminin yüksəlməsi;
- cəmiyyət üzvlərinin maddi və mənəvi həyat səviyyələrinin yüksəldilməsi.
- idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi;

8 Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin hansı prinsipinə riayət olunmaqla ölkənin iqtisadi rayonlarının sosial-iqtisadi inkişafının tarazlığını təmin edir, onların təbii resurslarından və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə məsələsini həll edir?

- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərüfatlarının kompleks inkişafı.
- sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərdarda yerləşdirilməsi;

9 Sənaye sahəsi nədir?

- bütün maddi istehsal sahələrinin məcmusudur.
- qeyri-istehsal sahələrinin məcmusudur
- müəyyən əlamətlərə görə oxşar olan sənaye müəssisələrinin məcmusudur
- sənayenin tərkib hissələrinin kəmiyyət nisbətidir.
- torpağın əsas istehsal vasitəsi olduğu sahələrinin məcmusudur

10 Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir.
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmi əks etdirən kəmiyyətdir.
- sənayeyə daxil olan sahələrin ardıcılığıdır.
- sənayenin digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir.

11 Aşağıdakı hansı göstəricilərdən sənayenin sahə quruluşunu təhlil etmək üçün istifadə edirlər?

- sənaye sahələrində çalışan işçilərin əmək məhsuldarlığı göstəricisindən;
- sənaye sahələrinin rəqabət qabiliyyətlilik göstəricisindən;
- sənaye sahələrindəki fondverimi göstəricisindən
- ölkə sənayesinin komplekslik səviyyəsi və ya sənaye sahələrinin sayı göstəricisindən.
- ölkə sənayesinin rentabellik göstəricisindən

12 Sənaye sahələri hansı əlamətlərə görə təsnifləşdirilir?

- texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, işçi qüvvəsinin sayına, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə, inkişaf səviyyəsinə görə;
- texnoloji istehsal üsuluna, məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə görə.
- texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

13 Sənaye sahələri hansı əlamətə görə təsnifləşdirilmir

- texnoloji istehsal üsuluna görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə
- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

14 Sənaye müəssisələrinin hansı təsnifat əlamətinə görə sahəyə xas olan əsas və dövrüyyə fondlarının quruluşlarındakı ümumilik və fərqlər, sahənin istehsal etdiyi məhsulun material, enerji, əmək və elm tutumluğunun dərəcəsi, istehsal tiplərindən hansının üstünlüyü və istehsalın ictimai təşkil forması və səviyyəsi nəzərə alınır?

- idarəçilik və təbəçilik əlamətinə görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;

15 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə
- köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə
- heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə

16 Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- mənzil kommunal təsərrüfatının işçiləri
- mütəxəssislər
- köməkçi fəhlələr
- əsas fəhlələr

17 Sənaye müəssisələrində kadrların idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- işçilərin iş qəbul olunması
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- əməyin stimullaşdırılması
- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

18 Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi

- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi

19 Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- kadrlara tələbatın planlaşdırılması;
- əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması;
- kadrların seçilməsi;
- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması;

20 Sənaye müəssisələrində əməyin normalaşdırılmasında hansı normalardan istifadə olunmur?

- vaxt norması;
- xidmət norması;
- istehsal norması;
- sürət norması;
- say norması;

21 Bütün səbəblər üzündən işdən azad olunan işçilərin bütün işçilərin orta siyahı sayına olan nisbətini hansı göstəricini xarakterizə edir?

- içi axıcılığı
- xalis içi axıcılığı
- işə qəbul əmsalı
- kadrların dövriyyə əmsalı
- kadr dövriyyəsi

22 Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir.
- texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir.
- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir.
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir.

23 əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birləşdirilməsi xarakterindən asılı olaraq kombinləşmənin formaları hansılardır?

- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- şaquli, üfiqi və qarışıq
- xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə
- fərdi, seriyalı və kütləvi
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

24 Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinləşdirməni xarakterizə edir?

- Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
- Kombinləşdirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
- Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir
- Kombinləşdirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir.
- Kombinləşdirmə - marketinqin təşkili üsuludur

25 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinləşmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı

fikirlərdən hansı düzdür?

- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinəşmə isə genişləndirir;
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinəşmə isə genişləndirir;
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinəşmə isə məhdudlaşdırır;
- ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinəşmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinəşmə isə genişləndirir

26 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəşməyə, həm də tərəküzləşməyə şamil olunur?

- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- işçilərin sayının azalması;
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır;
- anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi;
- müxtəlif istehsalların birliyi;

27 Qarışıq kombinəşmə tipi nə vaxt olur?

- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- xammal kompleks emal olunanda
- xammal ardıcıl emal olunanda

28 Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir;
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analog təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir.
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

29 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində;
- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində;
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində.
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində;

30 Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- məhsul vahidinin material tutumu
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

31 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır;
- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

32 Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- istehsal-texniki formada
- əşya formasında
- hissə formasında
- avadanlıq formasında
- texnoloji mərhələ üzrə

33 İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

34 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

- sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnoloji cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri
- müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı
- müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi
- bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi.
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı;

35 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir
- bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır;
- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır;
- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir

36 Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

- müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
- müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır
- eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur

37 Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil olduğu müəssisələrdən porsen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- aqrekat üzrə kooperativləşdirmə
- istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə
- əşya üzrə kooperativləşdirmə
- texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə
- hissə üzrə kooperativləşdirmə

38 Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
- bir müəssisə digərinə müəyyən yarım-fabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- baş müəssisə kooperasiyaya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir

39 ərazi və sahə üzrə təşkili baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır

- ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili
- ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr arası, sahədaxili
- sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

40 Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

41 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən Müəssisə ilə bağlı amillərə aid deyil?

- iş qəbulun miqyası və müddəti;
- həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkkilliyi;
- müəssisənin gəlirliyi;
- mülkiyyət mənsubiyyəti;
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi.

42 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən əmək bazarında mövcud olan konyunktura adlanan amillər qrupuna aiddir?

- tələb edilən iş təcrübəsi və vərdislər;
- ölkədə işsizliyin səviyyəsi;
- həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkkilliyi;
- iş qəbulun miqyası və müddəti;
- əməyin təhlükəsizlik dərəcəsi.

43 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən Dövlətin sosial siyasəti, müəyyən edilmiş sosial normativlər adlanan amillər qrupuna aiddir?

- işə qəbulun miqyası və müddəti;
- həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkkilliyi;
- işə qəbulun miqyası və müddəti;
- minimum əmək haqqı və minimum istehlak dərəcəsi.
- mülkiyyət mənsubiyyəti;

44 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən amillərə aid deyil?

- İşin xarakteri ilə əlaqədar amillər;
- Əmək bazarında mövcud olan konyunktura;
- Müəssisənin istehsal quruluşu ilə əlaqədar olan amillər;
- İstehsal heyəti ilə əlaqədar amillər.
- Dövlətin sosial siyasəti, müəyyən edilmiş sosial normativlər;

45 əməyin ödənişinin işəməz forması olan dolaylı işəməz əmək haqqı sistemində:

- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır;
- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.

46 əməyin ödənişinin işəməz forması olan mütərəqqi işəməz əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır;

47 əməyin ödənişinin işəməz forması olan mükafatlı işəməz əmək haqqı sistemində:

- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır;
- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;

48 əməyin ödənişinin işəməz forması olan akkord işəməz əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;

- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır;
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;

49 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;

50 Sənaye müəssisələrində əmək tutumu necə hesablanır?

- məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;

51 Sənaye müəssisələrində aylıq əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;

52 Sənaye müəssisələrində rüblük əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;

53 Sənaye müəssisələrində illik əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;

54 Sənaye müəssisəsində I dərəcəli fəhlənin tarif maaşı 560 manat, II dərəcəli fəhlənin tarif maaşı 590 manat, I dərəcəli fəhlənin tarif maaşı 640 manat olarsa onda II və III dərəcəli fəhlələrin tarif əmsalı neçə olaca?

- 1,05 və 1;
- 0,8 və 0,78;
- 0,9 və 0,88;
- 1,05 və 1,14.
- 1,1 və 1,2;

55 Sənaye müəssisəsində bir il ərzində 350 min manatlıq məhsul istehsal olunub, ilin əvvəlində işçilərin sayı 80 nəfər, ilin sonunda 60 nəfər olarsa onda müəssisədə əmək məhsuldarlığı nə qədər olar?

- 5000man/nəfər;
- 5200man/nəfər;
- 5100man/nəfər;
- 4800man/nəfər;
- 4600man/nəfər;

56 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati;
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq;
- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq;
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması;
- müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması;

57 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;
- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi;

58 əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı.
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək;

59 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və mənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması;
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi;

60 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;

- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi;

61 əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;
 işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi;
 tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı;
 əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər;
 iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı ;

62 əməyin ödənişinin işəməuzd formasına aid deyil:

- dolaylı işəməuzd;
 mütərəqqi işəməuzd;
 birbaşa işəməuzd;
 mükafatlı işəməuzd.
 intensiv işəməuzd;

63 əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- dolaylı vaxtamuzd;
 mütərəqqi vaxtamuzd;
 akord sistemi;
 mükafatlı vaxtamuzd.
 birbaşa vaxtamuzd;

64 Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- dolaylı işəməuzd
 sadələşdirilmiş işəməuzd
 birbaşa işəməuzd
 mükafatlı işəməuzd
 mütərəqqi işəməuzd

65 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- istehsal ehtiyatları
 bitməmiş ehtiyatlar
 gələcək dövrün xərcləri
 hazır məhsul;
 pul vəsaitləri.

66 Sənayenin istehsalının istehlak etdiyi xammal və materiallara nələr daxildir?

- bitməmiş məhsul, hazır məhsul, material
 istehsal vasitələri və istehlak şeyləri
 mineral xammal, kənd təsərrüfatı xammalı, süni materiallar
 xammal, material, dəstləşdirici məmulatlar, hazır məhsul
 süni və mintetik məhsullar, dəri əvəzləyiciləri və istehlak şeyləri

67 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texnoloji tullantılar
 texnoloji itkilər
 xalis məsrəf
 texniki-təşkilati itkilər

təchizat itkiləri

68 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- bitməmiş ehtiyatlar;
- pul vəsaitləri
- hazır məhsul
- gələcək dövrün xərcləri
- istehsal ehtiyatları

69 Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- fərdi və kütləvi normalar
- fərdi və qrup normaları
- perspektiv və müfəssəl normalar
- kütləvi və iriləşdirilmiş normalar
- müfəssəl və fərdi normalar

70 Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- istehsal tsiklinin uzunluğu
- işçilərin axını
- işçilərin sayı
- əsas fondların orta illik dəyəri
- mənfəətin həcmi

71 Gələcək dövrün xərclərinə daxildir

- hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər
- hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- hazırkı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
- hazırkı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
- gələcəkdə çəkilmiş, lakin hazırkı dövrdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər

72 Hansı göstəricilər dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- fondverimi və fondtutumu göstəriciləri
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə və yüklənmə əmsalı;
- növbəlilik əmsalı
- dövriyyə vəsaitlərinin orta qalıqı və fondverimi göstəriciləri
- dövriyyə vəsaitlərinin məhsuldarlığı və ehtiyatı göstəriciləri;

73 Bitməmiş istehsala aşağıdakılardan hansı aiddir?

- hazır məhsulun dəyəri;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunəsinin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;
- istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.
- əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər

74 Xammal və ya xam material hazır məhsulun formalaşmasındakı roluna görə hansı qruplara bölünür?

- əsas materiallar və yarımfabrikatlar

- əsas və köməkçi materiallar;
- əsas materiallar və bitməmiş məhsul;
- bitməmiş məhsul və yarımfabrikatlar.
- əsas materiallar və zadellər;

75 A kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, əuruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti âə texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edə biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;
- kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;
- kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir;

76 B kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edə biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;
- kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;
- kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir;

77 S1 kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edə biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;
- kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;
- kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir;

78 S2 kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edə biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;

- kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;
- kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir

79 Faydalı qazıntıdan geoloji ehtiyat müəyyən vaxt müddətində texniki-iqtisadi imkanın və praktiki cəhətdən istifadə mümkünlüyünün dərəcələrinə görə hansı ehtiyat növlərinə bölünür?

- Balansdankənar və ümumi geoloji ehtiyatlar;
- balans və balansdankənar geoloji ehtiyatlar;
- Xüsusi və balansdankənar geoloji ehtiyatlar;
- Xüsusi və balans geoloji ehtiyatlar;
- Xüsusi və ümumi geoloji ehtiyatlar;

80 Cari dövr üçün sənayenin və habelə istismarın texniki şəraiti tələblərinə cavab verən və işlənməsi iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğun olan yataqların ehtiyatları hansı ehtiyat növünə aiddir?

- Xüsusi geoloji ehtiyatlara;
- Balansdankənar geoloji ehtiyatlara;
- balans geoloji ehtiyatlarına;
- texniki-iqtisadi geoloji ehtiyatlara;
- əmtəlik geoloji ehtiyatlara;

81 Faydalı qazıntının hasil olunmasının iqtisadi məqsədəuyğunluq göstəriciləri aşağıdakıların hansı ilə müəyyən olunur?

- məhsuldar qüvvələrin düzgün yerləşdirilməsi;
- fondla silahlanma səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- fondverminin yüksəldilməsi;
- məssisənin təşkilati-hüquqi forması ilə.
- mexanikləşmə səviyyəsi ilə;

82 İntestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- xalis cari dəyər;
- maya dəyəri
- kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti;
- məhsulun əmək tutumu;
- məhsulun kapital tutumu

83 İntestisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar;
- daşınan və daşınmaz əmlak;
- işçi qüvvəsi, müavinətlər və bank lisenziyası;
- bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, ancaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdiş və istehsalat təcrübəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommertiya və digər biliklərin məcmusu;
- müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər;

84 Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

- işlərin icraçıları (podratçılar);
- əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər;
- investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər;

- banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır.
- məqsədli pul yatırımları;

85 İntestor dedikdə:

- müəssisənin işçiləri başa düşülür;
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür;
- müəssisənin debitorları başa düşülür;
- özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolayı şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış subyektlər başa düşülür;
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür;

86 Kapital qoyuluşu:

- istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir;
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır;
- qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır;
- səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir;
- banka qoyulan depozitdir;

87 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

88 İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kombinləşmənin tipləri hansılardır?

- aqrəqat, istehsal-texniki, texnoloji
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə
- şaquli, üfiqi, qarışıq
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

89 Neftayırma müəssisələri üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- xammalın ardıcıl emalı
- xammalın kompleks emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- şaquli kombinləşdirmə
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

90 Şaquli kombinləşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

- xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır;
- xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır

91 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinləşmə üçün səciyyəvi deyildir?

- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti
- vahid satış şəbəkəsinin olması
- vahid nəqliyyat bazası
- vahid enerji sistemi

92 Kombinələşmənin əsas şərti nədir?

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir

93 Kombinələşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
- əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərləridə xüsusi çəkisi
- texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi
- kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi
- əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı

94 Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinələşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü

95 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal və materialların daşınma xərclərinə qənaət olunur
- məhsulun rəqabət qabiliyyəti yüksəlir
- idarəetmənin çevikliyi artır
- avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- məhsulların satış sürəti artır

96 Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- yeyinti sənayesi
- neft-kimya sənayesi
- ağır metallurjiya
- hasilat sənayesi
- ağac emalı sənayesi

97 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitələrinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət;

- istehsal ehtiyatları həcmnin ciddi surətdə azalması;
- xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət;
- istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
- müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi;

98 Yüngül sənaye üçün kombinləşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- xammalın kompleks emalına görə
- tullantılardan istifadəyə görə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- üfqi kombinləşmə
- istehsal-texniki

99 Üfqi kombinləşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmələrinin böyüməsini nəzərdə tutur
- bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır

100 Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsini daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

- sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı
- istehsal edilən məhsulun həcmi;
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- istehsal dövrü fondlarının orta illik dəyəri.
- texnoloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti;

101 Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür;
- mənfəətlə xərcin mütənəsiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür;
- az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür

102 Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi;
- uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir
- istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi;

103 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında;
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında;
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində.
- eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

104 Lizing müqaviləsində nə nəzərdə tutulmur?

- icarəyə verilən əmlakın tərkibi və dəyəri;
- müqavilənin tərəfləri, onların hüquq və vəzifələri;
- lizinq haqqının məbləği, onun ödənilmə müddəti və qaydası.
- lizinqə götürülən əmlakdan istifadə zamanı əldə edilən gəlirlərin maksimum səviyyəsinə qoyulan tələblər;
- zəruri hallarda ijarəçinin lizinq obyektinə olan əmlak üçün təminatı;

105 Françayzinq nədir?

- istehsal texnologiyasından istifadə hüququnun satılması;
- istehsal edilən əmtəələrin satılması;
- maşın və avadanlıqların icarəyə verilməsi;
- torpaqdan istifadə hüququnun satılması.
- firma nişanından istifadə hüququnun satılması;

106 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir;
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinəlməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir.
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir;

107 Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə;
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə

108 Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü;
- məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri;
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi
- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərində görə strukturu

109 Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə;
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;
- müəssisədə qurulmuş aqreqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə;
- köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;

110 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə;
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- aqrekat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə;

111 İstehsal proqrammasının əsas bölmələrinə aid deyil:

- məhsulun keyfiyyətinin artırılması planı
- ixraca buraxılan məhsul planı
- əmtəəlik (məcmu) məhsulun istehsal planı
- məhsulun reallaşdırılması planı
- marketinq planı

112 İri müəssisələrin üstünlüklərinə aid deyil:

- xüsusi kapital qoyuluşu və fond tutumunun yüksək olması
- yüksək rentabellik, fondverimi
- yeni texnologiyaların tətbiqi üçün yaxşı şərait
- vahid məhsulun maya dəyərinin aşağı olması
- daha güclü mərkəşləşdirilmiş kapital

113 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- umumzavod xərcləri
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı

114 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- patent-hüquq göstərisiləri;
- ergonomik göstərisilər;
- texnolojilik göstərisiləri
- ekoloji göstərisilər.
- məmulatın estetik göstərisiləri;

115 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səliqliyi, görünüş və gözoşşamağı kimi xassələri özündə birləşdirir?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri;
- məhsulun təyinatı göstəriciləri;
- etibarlılıq göstəriciləri;
- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti.
- məmulatın estetik göstəriciləri;

116 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- ekoloji göstəricilər;
- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti;
- məmulatın estetik göstəriciləri;
- etibarlılıq göstəriciləri.
- ergonomik göstəricilər;

117 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması;
- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması;
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması;
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi;
- işçilərə olan təlabatın müəyyən edilməsi.

118 Maya dəyərinin aşağı salınmasının ehtiyat mənbələri hansılardır?

- əməktutumunun, fondtutumunun, materialtutumunun və istehsalın idarə edilməsi xərclərinin azaldılması
- yeni texnika alınmasına xərc çəkməmək, kadr hazırlığını təxirə salmaq, işçilərin ixtisarı
- daha ucuz xammal və materiallardan, daha ucuz işçi qüvvəsindən istifadə və iş vaxtının artırılması
- amortizasiyanı sürətləndirilməsi, işçilərin növbədən kənar işə cəlb edilməsi, ən aşağı qiymətə olan işçi qüvvəsindən və materialların istehsala cəlb olunması
- ixtisasız və az ixtisaslı fəhlələrdən istifadə, daha ucuz və keyfiyyətsiz xammaldan istifadə, idarəetmədə inzibati metodların tətbiqinin genişləndirilməsi

119 Texnolojilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondtutumluğu göstəriciləri aid edilir;
- maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir;
- maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir;
- maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir.
- maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir;

120 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir

121 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun estetik göstəriciləri

122 əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- material, hazır məhsul, xidmət standartlarına
- analitik, ekperimental, statistik standartlara
- müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara
- beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına

123 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi ilə bağlı olan xərslərə aid deyil?

- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərslər;
- məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərslər;
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərslər;
- zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərslər;

- keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərslər;

124 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- məhsulun yenidən emalı xərsləri;
 nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri;
 materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərsləri;
 nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərsləri;
 nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərsləri;

125 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələri özündə birləşdirir
 məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələri özündə birləşdirir
 məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələri özündə birləşdirir
 məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələri özündə birləşdirir
 məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir

126 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
 işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
 məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada azalması deməkdir
 məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada artırılması deməkdir
 təklifin azalması deməkdir

127 əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin dəyişməsi aşağıda sadalanan amillərdən hansının təsiri altında olmur?

- material resurslarına qiymətin dəyişməsi
 buraxılan məhsulların quruluşundakı dəyişiklik
 müəssisənin debitor borclarının dəyişməsi
 məhsul istehsalına çəkilən xərclərə qənaət
 məhsulun topdan satış qiymətinin dəyişməsi

128 Maya dəyərini aşağıda sadalanan xərc maddələrindən biri müstəqim xərcdir.

- ümumi zavod xərcləri
 texnoloji ehtiyaclar üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər;
 ümum sex xərcləri
 inzibati idarə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər.
 sex binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər;

129 Sənaye müəssisələrində məhsulun maya dəyərini aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması;
 müəssisədə məhsulun həcmnin azaldılması;
 müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;
 istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi.
 müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişilməsi;

130 Realizə olunmuş məhsulun maya dəyəri məhsulun tam maya dəyərindən nə ilə fərqlənir?

- fərq yoxdur;
- realizə olunmuş məhsulun maya dəyərinə amortizasiya xərcləri daxil edilmir;
- realizə olunmuş məhsulun maya dəyərinə tədavül xərcləri daxil edilmir;
- realizə olunmuş məhsulun maya dəyəri məhsulun tam maya dəyərindən göndərilmiş, lakin hələ haqqı ödənilmiş məhsulun məbləği qədəri az olur.
- realizə olunmuş məhsulun maya dəyərinə sosial sığortaya ayırmalar daxil edilmir;

131 Sənaye müəssisələrində istehsalın rentabelliği necə hesablanır?

- mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin fərqinə bölüb yüzə vurmaqla;
- mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin cəminə bölüb yüzə vurmaqla;
- mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin hasilinə bölüb yüzə vurmaqla;
- mənfəətin həcmi normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinə bölüb yüzə vurmaqla;
- mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində bölüb yüzə vurmaqla;

132 Sənaye müəssisələrində məhsulun rentabelliği necə hesablanır?

- məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin fərqinə bölüb yüzə vurmaqla;
- məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin cəminə bölüb yüzə vurmaqla;
- məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmi məhsulun tam maya dəyərində bölüb yüzə vurmaqla;
- məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmi normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinə bölüb yüzə vurmaqla;
- məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində bölüb yüzə vurmaqla;

133 Sənaye müəssisəsində mənfəətin həcmi 325 min manat, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri 6775 min manat və normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri 2550 min manat olarsa onda istehsalın rentabelliği nə qədər olar?

- 3,4 %;
- 3,5 %;
- 3,3 %;
- 3,6 %;
- 3,2 %;

134 Sənaye müəssisəsində mənfəətin həcmi 335 min manat, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri 8195 min manat və normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri 3365 min manat olarsa onda istehsalın rentabelliği nə qədər olar?

- 4,4 %;
- 3,0 %;
- 5,3 %;
- 2,7 %;
- 2,8 %;

135 Sənaye müəssisəsində mənfəətin həcmi 325 min manat, məhsulunun tam maya dəyəri 2400 min manat olarsa onda istehsalın rentabelliği nə qədər olar?

- 14,4 %;
- 13,0 %;
- 15,3 %;
- 13,8 %;

13,6 %;

136 Sənaye müəssisəsinin ödəmə qabiliyyəti necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin jəminin borj vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

137 Sənaye müəssisəsində cari likvidlik əmsalı necə hesablanır?

- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi

138 Sənaye müəssisəsində müstəqillik əmsalı necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi

139 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin maliyyə siyasətinin işlənilməsinin strateji vəzifələrinə aid deyil?

- müəssisənin idarə edilməsinin səmərəli mexanizminin qurulması;
- müəssisənin kapitalının strukturunun optimallaşdırılması və onun maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi;
- müəssisənin mənfəətinin maksimumlaşdırılması;
- müəssisənin investisiya qoyuluşu üçün cazibədarlığının təmin edilməsi;
- müəssisədə mənfəətin bölgüsü qaydalarının hazırlanması;

140 Sənaye müəssisəsinin təcili likvidliyi necə hesablanır?

- müəssisənin qiymətli kağızların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir;
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir;
- müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi müəyyən edilir;
- müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- müəssisənin pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir;

141 Sənaye müəssisəsinin xalis aktivləri necə müəyyən olunur?

- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin nisbəti kimi müəyyən olunur;
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin hasili kimi müəyyən olunur;
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin cəmi kimi müəyyən olunur;
- müəssisənin ümumi öhdəlikləri ilə ümumi aktivlərinin fərqi kimi müəyyən olunur;
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin fərqi kimi müəyyən olunur;

142 Mənfəətin funksiyalarına aiddir:

- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü;
- müəssisənin fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş iqtisadi səmərəni xarakterizə edir, müəssisənin maliyyə resurslarının əsas elementidir, müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlir hissəsinin formalaşması mənbəyidir;
- alıcılar bağlanmış sazişlərə əməl edirlər və aldıkları əmətlərin dəyərini ödəyirlər; borcalanlar kredit müqavilələrinin tələblərini pozumurlar və öz borclarını ödəyirlər;
- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; maliyyə resurslarının bölgüsü; dövriyyə vəsaitlərinin idarə olunması;
- vergiödəyiciləri vergiləri ödəyirlər; müəssisə və şirkətlər öz məsrəflərini əldə etdikləri gəlirlər hesabına ödəyirlər;

143 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- beynəlxalq standartlar;
- dövlətlərarası standartlar;
- regional standartlar;
- milli standartlar.
- mühasibat standartları;

144 Məhsulun keyfiyyəti:

- satış zamanı formalaşır
- istehsal prosesində formalaşır
- bazarda formalaşır
- tədavül prosesində formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır

145 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- zay məhsulla əlaqədar olan xərclər
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- reklamsiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi

146 Standartlaşdırma:

- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məmullatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir

147 Sertifikasiya:

- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məmullatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

148 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur

- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

149 Mənfəət nədir?

- müəssisənin ehtiyat fondunun əsas mənbəyi olub, xərclərlə gəlirin fərqinə bərabərdir
- müəssisənin gəlirinin təsisçilər tərəfindən ehtiyat fonduna yenidən qoyduğu vəsaitdir
- müəssisənin məcmu gəliridir
- müəssisə gəlirindən material və əmək haqqı fondu xərcləri çıxıldıqdan sonra qalan pul vəsaitidir
- müəssisə gəlirindən xərclər və dövlət vergiləri və rüsumları ödənildikdən sonra qalan hissədir

150 Məhsulun maya dəyəri nədir?

- rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəfləridir
- istehlak olunmuş istehsal vasitələrinin və canlı əmək məsrəflərinin dəyəridir
- məhsulun elə qiymətidir ki, ona çəkilən xərclər mərkəzi bankda həmin pulun qoyuluşuna görə ödənilən faizlərlə birlikdəki həcmə bərabərdir.
- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən istehsal vasitələrindən məsrəfləridir

151 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin sosial amillərinə aid deyil?

- ictimai və dövlət quruluşunun xarakteri;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi;
- sosial nikbinlik və gələcəyə inam;
- işçilərin mənəvi stimullaşdırma dərəcəsi və səviyyələri;
- kadrların mədəni-texniki və mənəvi-siyasi səviyyələri;

152 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin sosial amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- əmək intizamının səviyyəsi;

153 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin sosial amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
- ictimai və dövlət quruluşunun xarakteri;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi;
- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

154 əməyin ödənilməsinin işəməzd formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- görülen işlərin dəqiq hesablanmasının mümkünlüyü;
- avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi;
- texnoloji qaydaların pozulması
- əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi;
- materiallardan israfçılıqla istifadə olunması;

155 Sənaye müəssisələrində tarif əmsalı necə hesablanır?

- hər bir dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına hasili kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının cəmi kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;
- I dərəcənin tarif maaşının hər bir dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının fərqi kimi;

156 Sənaye müəssisələrində tarif cədvəlinin diapozonu necə hesablanır

- ən yüksək dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına hasili kimi;
- ən yüksək dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;
- ən yüksək dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının cəmi kimi;
- I dərəcənin tarif maaşının ən yüksək dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;
- ən yüksək dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının fərqi kimi;

157 Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolaylı işəməzd formasından istifadə olunur?

- əsas fəhlələr;
- mütəxəssislər;
- köməkçi fəhlələr;
- rəhbərlər.
- xidmətçilər;

158 əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- natural göstəricilər;
- şərti-natural göstəricilər;
- texnolojilik göstəriciləri;
- dəyər göstəriciləri.
- əmək göstəriciləri;

159 Sənaye müəssisələrində mütərəqqi texnika mənəvi cəhətdən köhnəlmiş ancaq fiziki cəhətdən hələ yararlı olan öz sələfini nə vaxt sıxışdırıb istehsaldan çıxara bilər?

- müəssisə sifarişləri vaxtında yerin yetirə bilmədikdə;
- yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səməərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyəərə bərabər olsun;
- müəssisənin maliyyə imkanları məhdudlaşanda;
- yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səməərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyəərindən çox olsun
- yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səməərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyəərindən az olsun;

160 Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondların köhnəlməsinin hansı növünü modernləşdirmə ilə aradan qaldırmaq mümkündür?

- təşkilati köhnəlmə;
- fiziki köhnəlmə;
- texniki köhnəlmə;
- sosial köhnəlmə.
- mənəvi köhnəlmə;

161 Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal fondların dəyəri necə adlanır?

- ilkin;
- tam;
- bərpa;
- mütləq dəyər.
- qalıq;

162 İstehsal əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- bina və nəqliyyat vasitələri
- nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- qurğu və materiallar
- ötürücü mexanizmlər və tara materialları
- binalar və yanacaq ehtiyatları

163 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- bina
- məmulat
- dəzgah
- nəqliyyat vasitəsi
- qurğu

164 əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- fiziki, texniki, mənəvi, sosial
- texniki, mənəvi, sosial, siyasi
- mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi

165 Sənayenin əsas fondlarına nə aid deyil?

- Zavoddaxili su kəmərləri
- Nəqliyyat vasitələri
- Səxdə qurulmuş avadanlıq
- Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- Binalar

166 İstehsal gücü nədir?

- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- müəssisənin bazardakı payıdır
- müəssisənin illik istehsal həcmi

167 Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- amortizasiya fondundan;
- nizamnamə fondundan;
- təmir fondundan;
- istehsalın inkişafı fondundan;
- ehtiyat fondundan;

168 İstehsal əsas fondları nədir?

- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir.
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

169 Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıq satıldıqda
- avadanlıq fiziki köhnələndə
- avadanlıq yeni alınanda
- avadanlıqların yerləşdirilməsində
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə

170 Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal fondların dəyəri necə adlanır

- ilkin;
- tam;
- bərpa;
- mütləq dəyər.
- qalıq;

171 Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- əsas fondlar natural formasını dəyişir;
- istənilən istehsal vasitəsi əsas fondur
- əsas fondlar bir istehsal tsiklində tam istehlak olunur;
- əsas fondların minimum dəyəri şərti maliyyə vahidinin 100 misindən çox olmalıdır.
- əsas fondlar özlərinin fiziki və kimyəvi xassələrini istehsal olunan məhsula keçirir;

172 Aşağıdakılardan hansıları əsas fondların aktiv hissəsinə aiddir?

- istehsal binası;
- anbarlar;
- nəqliyyat vasitələri;
- ötrücü qurğular.
- iş maşın və avadanlıqları;

173 Fondverimi, fondlarla silahlanma və əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında hansı əlaqə mövcuddur?

- əmək məhsuldarlığı – fondveriminin fondla silahlanmaya nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı özündə fondverimi və fondla silahlanmanın məhsuldarlığını əks etdirir
- əmək məhsuldarlığı – fondla silahlanmanın fondveriminə nisbətidir
- fondla silahlanma fondveriminin əmək məhsuldarlığına nisbətini əks etdirir
- fondla silahlanma əməyin və fondveriminin məhsuldarlığıdır

174 Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondlar köhnəlmənin hansı növündə qismən və tam köhnəlirlər?

- təşkilati köhnəlmə;
- fiziki köhnəlmə;
- texniki köhnəlmə;
- sosial köhnəlmə.
- mənəvi köhnəlmə;

175 Sənayenin istehsal proqramının göstəricilər sisteminə nələr aiddir?

- rəqiblərin illik dövriyyəsi, əmək haqqı fondu, işçi heyətinin sayı və əmək məhsuldarlığı
- mövcud və potensial istehsal gücü, faktiki və potensial satış həcmi
- ümumi məhsul, əmtəlik məhsulun həcmi, realizə olunmuş məhsul
- rəqiblərin istehsal gücü, bazardakı məhsulların keyfiyyəti, əmək məhsuldarlığı
- işçilərin sayı, məhsul nomenklaturası, keyfiyyəti, qiyməti və maya dəyəri

176 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi;
- alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi;
- problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri;
- istehsal prosesinin üsulları arasında kooperasiyanın yaradılması mərhələsi.
- qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi;

177 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıcılıq təşəbbüslərinin artırılması;
- işçi heyətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri;
- müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi;
- əməyin normalaşdırılması.
- əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər;

178 İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür;
- idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;
- idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür.
- idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;

179 Aşağıdakılardan hansı indikativ planlaşdırmanın funksiyalarına aid deyil?

- strateji;
- tənzimləyici;
- operativ;
- məlumatverici;
- təshihedici;

180 İndikativ planlaşdırmanın hansı funksiyası istehsalın iqtisadi cəhətini qiymətləndirmək, təhlil etmək, ümumiləşdirmək üçün meyar və göstəricilər sisteminin işlənilib hazırlanması işini icra edir?

- strateji;
- tənzimləyici;
- operativ;
- məlumatverici;
- təshihedici;

181 İndikativ planlaşdırmanın hansı funksiyası sosial-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasından ibarətdir?

- strateji;
- tənzimləyici;
- operativ;
- məlumatverici;
- təshihedici;

182 Seçilmiş prioritetlər üzrə lazımi vəzifələri tamamilə və həm də sürətlə həll etmək üçün zəruri olan iqtisadi şəraitin yaradılması və onun elmi cəhətdən əsaslandırılması indikativ planlaşdırmanın hansı funksiyasına aiddir?

- strateji;
- tənzimləyici;
- operativ;
- məlumatverici;
- təshihedici;

183 Sənayenin planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- analitik-hesablama metodu;
- iqtisadi metodu;
- təcrübi-eksperimental metodu;
- inzibati metodu;
- balans metodu;

184 Sənayenin planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- təşkilati metodu;
- inzibati metodu;
- təcrübi-eksperimental metodu;
- ekspert qiymətləndirmə metodu.
- iqtisadi metodu;

185 Sosial-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında istifadə olunan ən əhəmiyyətli metod hansıdır?

- təşkilati metodu;
- inzibati metodu;
- balans metodu;
- ekspert qiymətləndirmə metodu.
- iqtisadi metodu;

186 Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planda:

- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;

- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həcmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir.
- planda reallaşdırılan və əmtəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;

187 Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının III mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;
- seçilmiş məhsul göndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- firma və müəssisənin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi.
- təfəssülləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi

188 Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının IV mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- təfəssülləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- müəyyən parametrlərinə görə məhsul göndərənlərdən ən əlverişlisinin seçilməsi.
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;
- seçilmiş məhsul göndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;

189 Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının V mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;
- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- seçilmiş məhsul göndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- müəyyən parametrlərinə görə məhsul göndərənlərdən ən əlverişlisinin seçilməsi.
- təfəssülləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;

190 Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının II mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- seçilmiş məhsul göndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;
- müəyyən parametrlərinə görə məhsul göndərənlərdən ən əlverişlisinin seçilməsi.
- təfəssülləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması

191 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən;
- qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından.
- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından;
- işçilərin sayı və vaxt fondundan;
- fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən;

192 Birjada həyata keçirən fəaliyyət növlərinə (əməliyyatlara) aiddir:

- innovasiya fəaliyyəti;
- texnoloji prosesin təşkili;
- icarə müqavilələrinin bağlanması;
- istehsal fəaliyyəti;
- opsiya kontraktlarının bağlanması.

193 Aşağıdakılardan hansı əmtəə birjasının vəzifələrinə aid deyil?

- daimi fəaliyyət göstərən topdansaş əmtəə bazarının təşkili;
- birja iştirakçıları tələb edərlərsə, real əmtəənin keyfiyyət ekspertizasını təşkil etmək;
- istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi;
- birjada satılan əmtəələrin satış şərtlərini əks etdirən bülletenlərin nəşr edilməsi;
- birja əqdlərinin qeydə alınması və rəsmiləşdirilməsi;

194 Marketing proqramının hazırlanmasında aşağıdakı elementlərin hansından istifadə edilmir?

- marketing məqsədlərinin müəyyən olunması.
- daxili və xarici mühit amillərinin təsirinin uçota alınması ilə planların dəqiqləşdirilməsi;
- bazar segmentinin müəyyən edilməsi;
- satış bazarının müəyyən edilməsi;
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə uzunluğunun müəyyən edilməsi;

195 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatının təmin edilməsi;
- məhsulgöndərənlərlə səmərəli təsərrüfat əlaqələrini qurmaq;
- maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək;
- maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək;
- material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birqərdə, tam və vaxtında təmin etmək;

196 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

- istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi;
- material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdiriji hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi;
- material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi;
- müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək;
- səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması;

197 Sənaye müəssisəsində materiala tələbatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- hissə (detal) üzrə hesablama metodu;
- materialtutumluğa görə hesablama metodu;
- məmulat üzrə hesablama metodu;
- oxşarlığa görə hesablama metodu (analoci metod);
- nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu;

198 Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması.
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;
- təfəssilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;

- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) dağınıqların aparılması və kontraktın bağlanması;

199 Sənaye müəssisəsində mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar;
- gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə;
- müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə;
- iki məhsulgöndərənmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə.
- istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar;

200 əmtəə birjasının üzvü ola bilər:

- birjada satılan əmtəənin ticarəti ilə məşğul olan müəssisələr;
- ali və yerli dövlət hakimiyyəti və idarəetmə orqanları;
- əmtəə birjasının qulluqçuları;
- ictimai birliklər, dini və xeyriyyə təşkilatları və fondları.
- banklar, kredit və sığorta təşkilatları;

201 Fyuçers kontraktı nədir?

- əmtəələrin saxlanması və daşınm asını tənzimləyən kontraktıdır;
- Birjada bağlanan və alıcının faktiki olaraq əməni aldığı təsdiqləyən kontraktıdır;
- birjada bağlanan və alıcının müəyyən edilmiş vaxtda və qiymətdə müəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin almaq hüququnun təsbit olunduğu, lakin bunu zəruri etməyən kontraktıdır;
- birjada klrinq xidmətinin göstərilməsini nəzərdə tutan kontraktıdır.
- birjada bağlanan və alıcının müəyyən edilmiş vaxtda və qiymətdə müəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin alınmasını zəruri edən standart kontraktıdır;

202 Opsion kontraktı:

- birjanın işçisi ilə onun idarə heyətinin arasında bağlanan kontraktıdır;
- alıcının faktiki olaraq əməni aldığı təsdiqləyən kontraktıdır;
- alıcının müəyyən edilmiş vaxtda və qiymətdə müəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin alınmasını zəruri edən kontraktıdır;
- əmtəələrin saxlanması və daşınm asını tənzimləyən kontraktıdır.
- alıcının müəyyən edilmiş vaxtda və qiymətdə müəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin almaq hüququnun təsbit olunduğu, lakin bunu zəruri etməyən kontraktıdır;

203 Sənaye müəssisəsində işçilərin sayı 500 nəfər, fəhlələrin sayı 400 nəfər və istehsal əsas fondların dəyəri 800 min manat olarsa onda həmin müəssisədə fondla silahlığı göstəricisi neçə olar?

- 2 min man/nəfər;
- 1,8 min man/nəfər;
- 1,6 min man/nəfər;
- 3 min man/nəfər;
- 2,2 min man/nəfər;

204 Sənaye müəssisələrində əməyin fondla silahlığı göstəricisi necə hesablanır?

- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərində nisbəti kimi;
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondların dəyərinin bütün işçilərin sayına nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondların dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi;

əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi;

205 Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondların köhnəlmə məbləğinin əsas fondların tam ilkin dəyərində nisbəti nəyi müəyyən edir?

- qalıq dəyərini;
- fond verimini;
- fond tutumunu;
- mənəvi köhnəlməni.
- köhnəlmə əmsalını;

206 Sənaye müəssisəsində əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 40 min manatdır. 01.07. tarixindən 18 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.07. tarixdən isə 14 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın.

- 38 min manat
- 42 min manat
- 40 min manat
- 46 min manat
- 44 min manat

207 əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 20 min manatdır. 01.05. tarixindən 12 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.09. tarixdən isə 6 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın.

- 23 min manat
- 20,5 min manat
- 29 min manat
- 26 min manat
- 19,5 min manat

208 Fasiləli proseslərə malik sahələrdə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən mühüm natural göstərici hansıdır?

- fondverimi
- sıradan çıxma əmsalı
- artım əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- yenilənmə əmsalı

209 Fəaliyyət göstərən müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- ləğv olunma dəyərindən aşağıdır
- ilkin dəyərdən aşınmanın miqdarı qədər aşağıdır
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin dəyərə bərabərdir
- ləğv olunma dəyərindən aşınmanın miqdarı qədər yüksəkdir

210 Yeni tikilmiş sənaye müəssisələrində qalıq dəyəri...

- bərpa dəyərindən aşağıdır
- ilkin dəyərdən aşağıdır
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin (bərpa) dəyərində bərabərdir
- bərpa dəyərindən yüksəkdir

211 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 60 %;
- 23,07 %;
- 37,5 %;
- 15 %.
- 100 %;

212 əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- köhnəmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

213 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə faiz olar?

- 40 %;
- 10 %;
- 16,7 %;
- 25 %.
- 50 %;

214 əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

- köhnəmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- köhnəmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

215 Sənaye müəssisələrində kitabxana fondu istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «İstehsal ləvazimatları»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «Sair əsas fondlar»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;

216 Sənaye müəssisələrində yangından mühafizə əşyaları istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «İstehsal ləvazimatları»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «Alətlər»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;

217 Sənaye müəssisələrində iş dəzgahlarının aralarına çəkilən çəpərlər istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «İstehsal ləvazimatları»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «Alətlər»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;

218 Sənaye müəssisələrində elektrik, istilik və buxarla işləyən dartıcılar istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «İstehsal ləvazimatları»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «Alətlər»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;

219 Sənaye müəssisələrində Nəzarət-ölçü və nizamlama cihazları istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «İstehsal ləvazimatları»;
- «Ötürücü qurğular»;
- «Qurğular»;
- «Alətlər»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;

220 İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasında hansı fərqlər var?

- kəmiyyət və keyfiyyət;
- yalnız keyfiyyət;
- yalnız kəmiyyət;
- nisbi və mütləq fərqlər;
- heç bir fərq yoxdur;

221 İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasındakı kəmiyyət fərqi nədən ibarətdir?

- istehsal vasitələri əsas fondlardan genişdir;
- əsas fondlar istehsal vasitələrinin tərkibinə aid deyil;
- istehsal vasitələri əsas fondların tərkibinə aiddir;
- belə bir fərq yoxdur;
- əsas fondlar istehsal vasitələrindən genişdir;

222 Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi;
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi;
- əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğinə nisbəti kimi;
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi;
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;

223 Sənaye müəssisələrində amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinin hasili kimi;

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi;

224 Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərində nisbəti kimi
- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərində nisbəti kimi
- yeni iş salınmış əsas fondların dəyərinin mövcud əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərində nisbəti kimi

225 əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmsalı:

- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
- fondlabilahlılığın artmasını göstərir
- əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
- əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir

226 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- avadanlıqların məhsuldarlığı
- amortizasiya norması
- dövretmə əmsalı
- məhsulun əməktutumu
- ümumzavod xərcləri

227 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların dəyərindəki artım
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər
- əsas fondların satışından gələn gəlirdir

228 əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- köhnəlmə və amortizasiya dəyərində görə
- ilkin dəyərində və təzələnmə əmsalına görə
- qalıq və satış dəyərində görə
- ilkin və bərpa dəyərində görə
- işləmə müddəti və satış dəyərində görə

229 İstehsal əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərində nisbəti
- binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərində nisbəti
- ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi
- aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti

230 Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir.

- 20 faizdək

- 15 faizədək
- 7 faizədək
- 10 faizədək
- 25 faizədək

231 Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

- istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır;
- əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır;
- müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır;
- müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir;
- müəssisənin rəqabətqabiliyyətlik səviyyəsi yüksəlir;

232 əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi ünsürləri üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 25 faizədək
- 7 faizədək
- 20 faizədək
- 15 faizədək
- 10 faizədək

233 Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 25 faizədək
- 7 faizədək
- 20 faizədək
- 15 faizədək
- 10 faizədək

234 Sənaye müəssisəsi 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu nəyə aiddir?

- ehtiyat fonduna
- nizamnamə fonduna
- dövriyyə fondlarına
- əsas fondlara
- amortizasiya fonduna

235 Hansı ifadə düz deyil?

- ETT - dinamik sosial-iqtisadi inkişafı təmin edir
- ETT - infilyasiyanı aşağı salan amildir
- ETT - istehsal tullantılarından istifadəyə imkan yaradır
- ETT- innovasiya proseslərini gücləndirir
- ETT - məhsulun rəqabət qabiliyyətliyini yüksəldir

236 İnkubasiya dövrü nədir?

- elmi ideyanın söylənməsindən sınaqdan keçirilməsinə qədər olan müddətdir;
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- xammal-materialın üzərində texnoloji əməliyyatların həyata keçirilməsi müddətidir;
- istehsal tsiklinin bir hissəsidir.
- elmi ideyanın söylənməsindən tətbiqinə qədər olan müddətdir;

237 Elmi-texniki inqilabın beşinci əlaməti hansıdır?

- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;

238 Elmi-texniki inqilabın dördüncü əlaməti hansıdır?

- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;

239 Elmi-texniki inqilabın üçüncü əlaməti hansıdır?

- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;

240 Elmi-texniki inqilabın ikinci əlaməti hansıdır?

- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;

241 Aşağıdakı variantlardan hansı ən səmərəli variantdır?

- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2000 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1650 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2200 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1600 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1800 mln. man;

242 Elmi-texniki potensial nədir?

- elmi məlumatlar toplusu və istehsal elementlərinin məcmusudur;
- elmi idarəetmə təşkilatlarının və maliyyə resurslarının məcmusudur;
- elmi məlumatlar toplusu və istehsal amillərinin məcmusudur;
- sənaye müəssisələrinin kadrlarının məcmusudur;
- elmin maddi-texniki bazası, elmi kadrlar, elmi məlumatlar toplusu və elmi idarəetmə təşkilatlarının məcmusudur;

243 İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə müəyyən olunur?

- kimya sənaye müəssisələrinin sayı;
- kimya sənaye müəssisələrində işləyənlərin sayı;
- sənaye məhsulunun istehsalı texnologiyasında kimyəvi metodların xüsusi çəkisi;
- kimya sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının səviyyəsi;
- kimya sənaye müəssisələrində əsas fondların dəyəri;

244 İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə müəyyən olunur?

- kimya sənaye müəssisələrində fondveriminin səviyyəsi;
- hər hansı məhsulun maya dəyərində istehlak edilmiş süni və sintetik materialların xüsusi çəkisi;
- kimya sənaye müəssisələrində rentabellik göstəricisinin səviyyəsi;
- kimya sənaye müəssisələrində işləyənlərin sayının ölkə sənayesində işləyənlərin sayındakı xüsusi çəkisi;
- kimya sənaye müəssisələrindəki əsas fondların dəyərinin ölkə sənayesindəki əsas fondların dəyərində xüsusi çəkisi;

245 Elmi-texniki tərəqqinin hansı istiqaməti ictimai istehsalın maddi ünsürlərindən olan yalnız əmək predmetləri ilə təmasda olur?

- kimyalaşdırma;
- avtomatlaşdırma;
- elektirikləşdirmə;
- elektirikləşdirmə və avtomatlaşdırma;
- robotlaşdırma;

246 Elmi-texniki tərəqqi nədir?

- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, iqtisadi cəhətdən daha sərfəli xammal, material, enerji növlərinin yaradılması və istehsalata tətbiqi, əməyin təşkilinin və istehsalın idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, torpağın yaxşılaşdırılması, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- işçi heyətinin təhsil və onların əməyinin texnika ilə silahlanma səviyyələrinin yüksəldilməsi, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- torpağın yaxşılaşdırılması, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

247 İstehsalın avtomatlaşdırılması səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər:

- istehsalın, əməyin, idarəmənin avtomatlaşdırılması əmsalı
- məhsulun, əməyin, işlərin avtomatlaşdırılması əmsalı
- istehsalın, əməyin və işlərin avtomatlaşdırılması əmsalı
- əməyin, planlaşmanın, idarəetmənin avtomatlaşdırılması əmsalı
- məhsulun, istehsalın, idarəetmənin avtomatlaşdırılması əmsalı

248 Hansı sahənin inkişafı ictimai istehsalın kimyalaşdırılması üçün baza yaradır və defisit materiallara qənaət edilməsinə, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsinə şərait yaradır?

- maşınqayırma
- metallurgiya
- kimya sənayesi
- cihazqayırma

- elektroenergetika

249 Aşağıdakı variantlardan hansı ən səmərəli variantdır?

- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2000 mln. man
 məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1650 mln. man
 məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2200 mln. man
 məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1600 mln. man
 məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1800 mln. man

250 əmək məhsuldarlığının fərmaları.

- müəssisə, sahə və sənaye
 fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai
 fərdi və kollektiv
 fərdi və ictimai
 [şəxsi və ictimai

251 əməyin ödənilməsinin tarif sistemində daxildir:

- tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;
 iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı ;
 əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəraitinə qoyulan tələblər;
 tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı;
 işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi;

252 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən işin xarakteri ilə əlaqədar amillərə aid deyil?

- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi.
 tələb edilən iş təcrübəsi və vərdişlər;
 əmək şəraiti;
 əməyin təhlükəsizlik dərəcəsi;
 işin icrası üçün məsuliyyətin səviyyəsi;

253 əmək məhsuldarlığı nədir?

- müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri
 bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göstəricidir
 konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir
 istehsal heyyyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir
 istehsal heyyyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir

254 əmək haqqı nədir?

- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir;
 işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait;
 vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait;
 müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar;
 işgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait;

255 Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- təqvim vaxtına görə
 hazırlanmış məmulatın sayına görə
 faktiki iş vaxtına görə

- materialtutumuna görə
- göstərilən xidmətin həcminə görə

256 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- həmcins xammal və material istehlak edirlər;
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsulu tətbiq edirlər;
- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar;
- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir.
- məhsulları eyni iqtisadi təyinat alır;

257 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab verməlidir?

- həmcins xammal və material istehlak etmirlər;
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsulu tətbiq edirlər;
- yalnız səhmdar cəmiyyət formasında yaradılırlar
- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənirlər.
- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar;

258 Sahənin bütünlükdə sənayeni (və ya digər sahəni) in-ki-şaf sürətinə görə qabaqlama əmsalı necə hesablanır

- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin işçilərin siyahı sayına nisbəti kimi;
- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin sahənin faktiki inkişaf səviyyəsinə nisbəti kimi;
- hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürətinin sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinə nisbəti kimi;
- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əmək məhsuldarlığına nisbəti kimi.
- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

259 Sənaye sahə quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması
- istehsalın ixtisaslaşmasıdırılmasının dərinləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi;
- idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi
- istehsalın kombinəşdirilməsinin yküsəldilməsi

260 Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı xammal mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- yeyinti sənayesi müəssisələri;
- süni liflər istehsal edən müəssisələr;
- kimya müəssisələri;
- qara və əlvan metallurgiya.
- neft emalı müəssisələri;

261 Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr;
- mebel istehsalı müəssisələri
- pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- qara və əlvan metallurgiya müəssisələri
- neft emalı müəssisələri

262 Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməlidir?

- ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr
- mebel istehsalı müəssisələri
- pambıqtəmizləmə müəssisələri
- qara və əlvan metallurjiya müəssisələri.
- neft emalı müəssisələri]

263 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı nda iqtisadi, coğrafi və tarixi baxımdan iqtisadi rayonları fərqləndirən amillərə aid deyil?

- iqtisadi-coğrafi mövqeyi;
- əhalinin məskunlaşması səviyyəsi;
- təbii şəraiti və ehtiyatları;
- əhalinin yaş strukturu.
- tarixi inkişaf xüsusiyyətləri;

264 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı nın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- müasir tipli infrastruktur obyektlərinin yaradılması, mövcud obyektlərin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması;
- tarazlı regional və davamlı sosial-iqtisadi inkişafa nail olmaq;
- əhalinin kommunal xidmətlərlə təminatının yaxşılaşdırılması;
- yoxsulluğun səviyyəsinin azaldılması.
- əhalinin məşğulluq səviyyəsinin artırılması istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi;

265 Yeni tikiləcək müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların istehlakçıları çox olarsa, onda belə müəssisələr necə yerləşdirilməlidir?

- istehlak rayonuna yaxın;
- xammal bazasına yaxın;
- əhalinin sıx yerləşdiyi rayonda;
- əhalinin alıcılıq qabliyyəti yüksək olan payonlarda.
- enerji mənbələrinə yaxın;

266 Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməməlidir?

- metaltutumu az olan maşınqayırma istehsalları;
- mebel istehsalı müəssisələri;
- pambıq parça müəssisələri;
- qara və əlvan metallurjiya müəssisələri.
- neft emalı müəssisələri;

267 Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməməlidir?

- pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- elektrokimya müəssisələri;
- elektrometallurjiya müəssisələri;
- yüngül metallar (alüminium və.s) istehsalları.
- süni liflər istehsal edən müəssisələr;

268 Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı xammal mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməməlidir?

- neft emalı müəssisələri;
- maşınqayırmanın metal-tutumlu istehsalları;
- qara və əlvan metallurgiya.
- pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- əsas kimya müəssisələri;

269 Hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürəti necə hesablanır?

- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin işçilərin siyahı sayına nisbəti kimi;
- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin sahənin fəktiki inkişaf səviyyəsinə nisbəti kimi;
- hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürətinin sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinə nisbəti kimi;
- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əmək məhsuldarlığına nisbəti kimi.
- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;

270 İqtisadi səmərə nədir?

- ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi;
- ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən əldə edilən nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə;
- ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində əsas fəaliyyətilə əlaqədar çəkilən xərclərin cəmi;
- ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı.
- ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə;

271 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

- nisbi göstəricidir.
- müqayisəli göstəricidir.
- mütləq göstəricidir.
- xərc göstəricisidir
- faiz göstəricisidir.

272 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

- nisbi göstəricidir
- həcm göstəricisidir
- mütləq göstəricidir.
- xərc göstəricisidir
- ölçüyə gəlməyən göstəricidir.

273 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- səmərə;
- səmərənin onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərə nisbəti;
- milli gəlir
- ümumi milli məhsul.
- istehsala sərf olunan məsrəflər;

274 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- torpaq
- əmək (iş qüvvəsi)
- kapital

- xammal
- sahibkarlıq qabiliyyəti

275 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- kiçik, orta və iri müəssisələr;
- şərikli müəssisələr;
- məhdud məsuliyyətli müəsisə;
- şərikli və payçı müəssisələr;
- səhmdar cəmiyyət;

276 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- fərdi müəssisələr;
- səhmdar cəmiyyət;
- məhdud məsuliyyətli müəsisə;
- şərikli və payçı müəssisələr;
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri;

277 Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məcmusudur;
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət budcəsinin gəlirlərinin araşdırılmasıdır;
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsidir;
- mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların, tələb və təklifin səviyyəsinə təsir edən amillərin öyrənilməsidir.
- sənayedə iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formalarını, bazarın tələbatlarını ödəmək məqsədilə optimal xərclə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amilləri, sahə iqtisadiyyatının tənzimləmə qayda və vasitələrini, sahənin səmərəlilik göstəricilərini yaxşılaşdırmaq üçün onun idarə edilməsinin metod və üsullarını öyrənməkdir;

278 Sənaye istehsalına xas olmayan xüsusiyyət hansıdır?

- bu sahədə əsas istehsal vasitəsi torpaqdır
- onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi digər maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi
- onun xidmət sferasına aid olması
- bu sahədə yeni texnika və texnologiyanın tətbiqi hesabına tikinti-quraşdırma işlərinin həcmi artırılması, ölkədə rabitənin keyfiyyətinin yüksəldilməsi imkanlarının mövcud olması
- onun torpağın məhsuldarlığının artırılması, irriqasiya sistemlərinin tətbiqi hesabına öz istehsal həcmi digər maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi

279 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansılar aiddir?

- yüngül və yeyinti sənayesi sahələri
- kənd təsərrüfatı
- maşınqayırma və yeyinti sənayesi sahələri
- tikinti və nəqliyyat sahələri
- maşınqayırma və kimiya sənayesi sahələri

280 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansı aid deyil?

- elektroenergetika sahəsi
- neft-kimiya sənayesi
- yeyinti sənayesi

- kimiya sənayesi
- maşınqayırma sahəsi

281 Kənd təsərrüfatı məhsullarını emal edən sənaye sahələrinə hansılar aiddir?

- neft emalı və kimiya sənayesi sahələri
- yeyinti və maşınqayırma sənayesi sahələri
- elektroenergetika və neft-kimiya sahələri
- maşınqayırma və tikinti materialları istehsalı sahələri
- yeyinti və yüngül sənaye sahələri

282 Aşağıdakı ifadələrdən hansı düz deyil?

- Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində sənaye əvəzsiz rol oynayır;
- sənayenin inkişafı cəmiyyətin sosial strukturunun təkmilləşdirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir;
- sənaye qədər et-ti sürətləndirmək işini həyata keçirə bilən başqa maddi istehsal yoxdur;
- sənayenin inkişaf etdirilməsi ölkənin müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına şərait yaradır.
- sənayenin inkişafı qeyri-maddi istehsal sahələrinin inkişafına təsir etmir;

283 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına nələr daxildir?

- kiçik, orta və iri müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyət
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələri
- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

284 Maddi istehsalın ən böyük və çoxşaxəli sahəsi:

- xidmət sferası
- kənd təsərrüfatı
- sənaye
- tikinti
- maşınqayırma

285 Sənaye inqilabı nəticəsində nə baş verdi?

- sadə istehsal kooperasiyası yarandı
- manufakturanın yaranması
- ixtisaslaşma və kooperasiyalaşmaya keçid
- manufakturdan iri maşın sənayeyə keçid
- sadə əmək kooperasiyasından manufaktura keçid

286 İlk dəfə istehsal tədqiqatları nə zaman fəal həyata keçirilməyə başlandı?

- 16-cı əsrdə
- 18-ci əsrdə
- 17-ci əsrdə
- 20-ci əsrdə
- 19-cu əsrdə

287 Kapitalist sənayesinin inkişaf mərhələlərinin düzgün ardıcılığını göstərin

- manufaktura; sadə kapitalist kooperasiyası; iri maşın sənayesi
- sadə kapitalist kooperasiyası; iri maşın sənayesi; manufaktura

- sadə kapitalist kooperasiyası; manufaktura; iri maşın sənayesi
- manufaktura; iri maşın sənayesi; sadə kapitalist kooperasiyası
- iri maşın sənayesi; sadə kapitalist kooperasiyası; manufaktura

288 Manufaktura nə zaman yaranmışdır?

- 16-cı əsrin ortalarında
- 18-ci əsrin ortalarında
- 17-ci əsrin sonlarında
- 19-cu əsrin əvvəlində
- 18-ci əsrin sonlarında

289 Manufakturalardan iri maşın sənayeyə keçid nə zaman baş vermişdi?

- 16-cı əsrin ortalarında
- 18-ci əsrin ortalarında
- 17-ci əsrin sonu 18-ci əsrin əvvəli
- 20-ci əsrin əvvəllərində
- 18-ci əsrin sonlarında 19-cu əsrin əvvəllərində

290 Sənaye ictimai istehsalın müstəqil sahəsinə nə zaman çevrildi?

- kəndlinin natural ev təsərrüfatı çərçivəsində
- ilk manufakturaların yaranması ilə
- sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması prosesində
- sadə kapitalist əmək kooperasiyası zamanı
- iri maşın sənayenin inkişafı ilə

291 Sənaye ilk dəfə harada yaranıb?

- kəndlinin natural ev təsərrüfatı çərçivəsində
- ilk manufakturaların yaranması ilə
- sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması prosesində
- sadə kapitalist əmək kooperasiyası zamanı
- iri maşın sənayenin inkişafı ilə

292 Sadalananlardan hansı sahə əlamətlərinə aid deyil?

- müəyyən miqdarda müstəqil birtipli müəssisələrin olması
- emal olunmuş xammal mənbəyinin müxtəlifliyi
- sahədə istehsal olunmuş məhsulun istehlak və ya iqtisadi təyinatının olması
- kadrların özünəməxsus tərkibi
- bu sahə üçün spesifik, vahid olan maddi-texniki baza

293 Kapitalist istehsalının əl sənətkarlıq texnikasına əsaslanan ikinci inkişaf mərhələsi:

- ixtisaslaşma
- manufaktura
- sadə kapitalist kooperasiyası
- istehsalın mexanikləşdirilməsi
- iri maşın sənaye

294 Xammal maşın üsulu ilə emal edən sənaye müəssisəsi, iri maşın istehsal forması:

- ixtisaslaşma
- manufaktura

- sadə kapitalist kooperasiyası
- istehsalın mexanikləşdirilməsi
- iri maşınlı sənaye

295 Kapitalist istehsalının əl əməyinə əsaslanan ilkin inkişaf mərhələsi:

- ixtisaslaşma
- manufaktura
- sadə kapitalist kooperasiyası
- istehsalın mexanikləşdirilməsi
- iri maşınlı sənaye

296 Sadalananlardan hansı sahə əlamətlərinə aid deyil?

- müəyyən miqdarda müstəqil birtipli müəssisələrin olması
- emal olunmuş xammal mənbəyinin müəyyən yekcinsliyi
- sahədə istehsal olunmuş məhsulun istehlak və ya iqtisadi təyinatının olması
- kadrların müxtəlifliyi
- bu sahə üçün spesifik, vahid olan maddi-texniki baza

297 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının xüsusiyyətlərinə aiddir?

- onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi başqa maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməməsi
- başqa istehsal sahələri ilə müqayisədə daha aşağı əmək məhsuldarlığının olması
- əmək bölgüsünün təsiri ilə onun sahə quruluşunun dəyişməsindəki dinamizm
- proses kapitaltutumluğu, material tutumluğu, uzunmüddətliyi ilə fərqlənir, məhsul individual xarakter daşıyır
- adətən istehsal mövsümi xarakter daşıyır və kənd təsərrüfatından çox asılıdır

298 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının xüsusiyyətlərinə aiddir?

- onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi başqa maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi
- başqa istehsal sahələri ilə müqayisədə daha aşağı əmək məhsuldarlığının olması
- əmək bölgüsünün təsiri ilə onun sahə quruluşunun dəyişməsindəki dinamizmin olmaması
- proses kapitaltutumluğu, material tutumluğu, uzunmüddətliyi ilə fərqlənir, məhsul individual xarakter daşıyır
- adətən istehsal mövsümi xarakter daşıyır və kənd təsərrüfatından çox asılıdır

299 Hansı ölkəni dünyanın emalatxanası adlandırılır?

- Fransa
- Böyük Britaniya
- Almaniya
- ABŞ
- Rusiya

300 Sadalananlardan hansı sahə əlamətlərinə aid deyil?

- müəyyən miqdarda müstəqil birtipli müəssisələrin olması
- emal olunmuş xammal mənbəyinin müəyyən yekcinsliyi
- sahədə istehsal olunmuş məhsulun istehlak və ya iqtisadi təyinatının olması
- kadrların özünəməxsus tərkibi
- maddi-texniki bazanın müxtəlifliyi

301 Toxuculuq kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- xammalın kompleks emalına görə
- tullantılardan istifadəyə görə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- üfiqi kombinləşmə
- istehsal-texniki

302 Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

- əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- kütləvi və seriyalı istehsallar üçün
- avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün

303 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə mümkün deyildir?

- ağac emalı sənayesi
- yeyinti sənayesi
- metallurgiya
- emal sənayesi
- hasilat sənayesi

304 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə imkanları daha məhduddur?

- maşınqayırma
- neft emalı sənayesi
- metallurgiya
- yeyinti sənayesi
- neft-kimya sənayesi

305 Kombinləşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur
- kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür.
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır

306 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinləşmiş müəssisələr üçün səciyyəvi deyil?

- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
- istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolunda çıxış edir
- istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
- istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır

307 Mineral (üzvi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- xammalın ardıcıl emalı
- xammalın kompleks emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- texniki kombinləşdirmə
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

308 Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- xammalın kompleks emalı
- xammalın ardıcıl emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- üfiqi kombinələşdirmə
- istehsal-texniki kombinələşdirmə

309 Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinələşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- xammalın kompleks emalı
- üfiqi kombinələşdirmə
- qarışıq əlaqələr
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- şaquli kombinələşdirmə

310 əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaquli kombinələşdirmə
- üfiqi kombinələşdirmə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- xammalın kompleks emalına görə

311 Bunlardan hansı ETT-nin istiqaməti deyil

- elektricləşdirmə, yeni enerji növlərinin tapılması
- sənayenin kimyalaşdırılması
- mexanicləşdirmə
- struktur dəyişiklikləri, yeni müəssisələrin yaradılması
- mütərəqqi texnologiyanın yaradılması

312 Hansı sahə ETT-nin maddi əsası və bələdçisidir?

- yanacaq
- metallurgiya
- maşınqayırma
- yeyinti
- yüngül

313 ən çox enerji istehlak edən maddi istehsal sahəsi hansıdır?

- kənd təsərrüfatı
- rabitə
- ictimai iaşə
- sənaye
- tikinti

314 Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi, kompleks mexanicləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması və kimyalaşdırılması
- sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi, kompleks mexanicləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması

315 Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri aid deyil?

- sənaye istehsalının avtomatlaşdırılması
 istehsalın kimyalaşdırılması
 sənaye istehsalının elektriklişdirilməsi
 sənaye istehsalının təmərküzləşdirilməsi
 istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi

316 İstehsal texnologiyasının hansı sahəsi özündə işləmə, emal, yığma, tökmə, ştamplama, qablaşdırma və başqa texnologiyaları özündə əks etdirir?

- neft sənayesi
 metallurgiya
 maşınqayırma
 elektroenergetika
 kimya sənayesi

317 Sənayenin hansı sahəsində müasir yüksək məhsuldar dəzgah, avadanlıqlar quraşdırılmışdır və burada ixtisaslı fəhlələr, mühəndis-texnik işçiləri işləyir?

- neft sənayesi
 metallurgiya
 maşınqayırma
 elektroenergetika
 kimya sənayesi

318 ETT əsas istiqamətləri:

- kompleks mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma, kimyalaşdırma, elektriklişdirmə
 mexanikləşdirmə, avtomatlaşdırma, robotlaşdırma, kimyalaşdırma
 mexanikləşdirmə, kimyalaşdırma, biotexnologiya
 kimyalaşdırma, elektriklişdirmə, gen injeneriya
 avtomatlaşdırma, robotlaşdırma, elektriklişdirmə

319 ETT müəyyən edən sahə:

- kimya sənayesi, neft sənayesi, elektroenergetika
 maşınqayırma, metallurgiya, kimya sənayesi
 neft sənayesi, maşınqayırma, elektroenergetika
 maşınqayırma, kimya sənayesi, elektroenergetika
 elektroenergetika, kimya sənayesi, yeyinti sənayesi

320 ETT hansı formaları mövcuddur?

- istehsal və qeyri-istehsal
 daxili və xarici
 təkamül və inqilab
 elmi-texniki və operativ istehsal
 mütərəqqi və tənəzzül

321 ETT neçə forması var?

- 2
 4

- 3
- 6
- 5

322 Elm – texnika – istehsal sistemində əsas həlqə nə sayılır?

- elm
- texnologiya
- texnika
- innovasiya
- istehsal

323 Elmi-texniki potensiala aid edilmir:

- elmin maddi-texniki bazası
- informasiya
- elmi kadrlar
- elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
- maliyyə resursları

324 Elmi-texniki potensiala aid edilmir:

- elmin maddi-texniki bazası
- informasiya
- elmi kadrlar
- elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
- nəqliyyat vasitələri

325 Sənaye müəssisəsində fəhlələrin ümumi sayı 400 nəfər, əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayı isə 250 nəfər olarsa onda müəssisədə əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi nə qədər olar?

- 160 %
- 62,5%
- 65,2%
- 82,5%
- 162%

326 Aşağıdakılardan hansı kimyəvi metodlara aid deyil?

- kiristallaşdırma
- çökdürmə
- süzmə
- ekstraksiya
- rektifikasiya

327 İstehsalın mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəriciləri:

- istehsalın, əməyin, idarəemənin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- məhsulun, əməyin, işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- istehsalın, əməyin və işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- əməyin, planlaşmanın, idarəetmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- məhsulun, istehsalın, idarəetmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı

328 Ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması adlanan funksiya çərçivəsində sənaye müəssisəsinin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- müəssisənin əldə olunmuş iqtisadi imkanlarının saxlanması və onun fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün zəruri olan resursların tərkibinin və həcmələrinin qiymətləndirilməsi;
- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi;
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin və əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi;
- müəssisənin aktivlərinin və bunların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi;
- maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi.

329 Maliyyə resurslarının bölgüsü adlanan funksiya çərçivəsində sənaye müəssisəsinin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi.
- dövrüvə vəsaitlərinin optimallığının qiymətləndirilməsi;
- maliyyə resurslarının digər növ (material, əmək, pul) resurslara transformasiyasının optimallığının qiymətləndirilməsi;
- əsas fondlara qoyuluşların (əsaslı tikintinin) məqsədəuyğunluğu və səmərəliliyi, bunların tərkibi və quruluşunun qiymətləndirilməsi;
- cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə vəsaitləri ilə təmin edilməsi;

330 Müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi adlanan funksiya çərçivəsində sənaye müəssisəsinin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- tələb olunan maliyyə resurslarının həcmi;
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formaları;
- bu və ya digər vəsait mənbəyi ilə əlaqədar riskin dərəcəsi;
- maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi.
- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətləri;

331 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi şərti-dəyişən xərclərə aiddir?

- ümum sex xərcləri;
- müəssisənin idarə edilməsi xərcləri;
- istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı;
- sexin idarəetmə aparatının əmək haqqını.
- ümumzavod xərcləri;

332 Sənaye müəssisələrində istehsal xərcləri smetası:

- kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir;
- istehsaldankənar xərcləri əhatə edir;
- istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir.
- müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir;
- sex maya dəyərini hesablamaq üçün tərtib edilir;

333 Sənaye müəssisələrində məhsulun maya dəyərini aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- müəssisədə məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması.
- müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması;
- müəssisədə istehsaldankənar xərclərinin azaldılması;
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması;
- müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması;

334 Sənayenin fondtutumlu sahələrində maya dəyərini aşağı salınmasında aşağıdakı istiqamətlərin hasından istifadə olunmur?

- texnoloji və digər avadanlıqların maksimum yüklənməsi.
- işçilərin sayının azaldılması;

- növbəboyu boşdayanmaları azaltmaq;
- növbədaxili boşdayanmaları azaltmaq;
- istehsal güclərindən istifadənin yaxşılaşdırılması;

335 Sənaye məhsulunun xərc elementlərinin təsnifləşdirilməsinin hansı əlamətində xərclər mütənasib və qeyri-mütənasib xərclər kimi qruplaşdırılır?

- istehsal prosesindəki iştirakına görə
- mənfəətin bölgüsünə təsirinə görə;
- məhsul vahidinin maya dəyərinə aid olunma qaydasına görə;
- müəssisənin işindən asılılığına görə.
- xərclərin həcmnin məhsul istehsalının miqyası ilə əlaqəsinə görə;

336 Sənaye məhsulunun xərc elementlərinin təsnifləşdirilməsinin hansı əlamətində xərclər müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər kimi qruplaşdırılır?

- istehsal prosesindəki iştirakına görə;
- mənfəətin bölgüsünə təsirinə görə
- məhsul vahidinin maya dəyərinə aid olunma qaydasına görə;
- müəssisənin işindən asılılığına görə.
- xərclərin həcmnin məhsul istehsalının miqyası ilə əlaqəsinə görə;

337 Sənaye müəssisəsinin balansı nəyi göstərir?

- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir;
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir;
- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir;
- müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir;
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir;

338 Sənaye müəssisəsinin likvidliyi nədir?

- müəssisənin innovasiya prosesini həyata keçirə bilmək qabiliyyətidir;
- müəssisənin rəqabət apara bilmək qabiliyyətidir;
- müəssisənin məhsul istehsal edə bilmək qabiliyyətidir;
- müəssisənin özünün qısamüddətli öhdəliklərini yerinə yetirə bilmək qabiliyyətidir;
- müəssisənin qısa müddət ərzində debitor borclarını əldə edə bilmək qabiliyyətidir;

339 Sənaye müəssisəsinin maliyyə xidmətinin başlıca vəzifələrinə aiddir:

- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü; dövriyyə vəsaitlərinin idarə olunması
- müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyətinin təhlili, müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması;
- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü;
- müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi.
- uçot və vergi siyasətinin müəyyən edilməsi; istehsal xərclərinin idarə edilməsi;

340 Məhsulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlərin həlli üçün zəruri deyil:

- müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq;
- məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək;
- marketinq tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərcə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu;

- işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək.
- qiymətin əmələgəlməsi

341 Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir;
- məhsulun əməktutumunu göstərir;
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir;
- işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərini azalmasını göstərir.
- müəssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir;

342 Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir;
- əsas fondların orta illik dəyərini məhsulun maya dəyərində nisbətini göstərir;
- məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir;
- məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir.
- istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir

343 Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir;
- müəssisədə anbarların hazır məhsul tutma qabiliyyətidir;
- müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir;
- məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir.
- məhsul vahidində işlədilmiş material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir;

344 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi fabrik-zavod maya dəyərini tərkibinə aid deyil?

- əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər;
- texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları;
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı;
- məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər.
- ümum sənə xərcləri;

345 Sənaye məhsulunun xərc elementlərinin təsnifləşdirilməsinin hansı əlamətində xərclər əsas xərclər, istehsalat xidməti və istehsalın idarə olunması xərcləri kimi qruplaşdırılır?

- istehsal prosesindəki iştirakına görə;
- mənfəətin bölgüsünə təsirinə görə;
- məhsul vahidinin maya dəyərində aid olunma qaydasına görə;
- müəssisənin işindən asılılığına görə.
- xərclərin həcmi məhsul istehsalının miqyası ilə əlaqəsinə görə;

346 Sənaye müəssisəsinin maliyyə siyasətinin işlənilməsi üçün hazırlanmasının əsas istiqamətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- müəssisənin amortizasiya siyasətinin seçilməsi
- müəssisənin vergi siyasətinin müəyyən edilməsi
- müəssisənin mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi
- müəssisənin elmi-texniki siyasətinin seçilməsi
- müəssisənin kredit siyasətinin işlənilməsi üçün hazırlanması

347 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasında müəssisələrin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergilərə aiddir?

- əlavə dəyər vergisi;
- əmlak vergisi;
- mənfəət vergisi;
- gəlir vergisi.
- torpaq vergisi;

348 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- bank kreditləri;
- kreditor borcları;
- borc vəsaitləri;
- hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyələşdirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.);
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər;

349 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin fəaliyyətinin yekun büdcə planlaşdırılması sisteminin tərkib elementlərinə aid deyil?

- ilkin proqnoz məlumatları;
- mənfəət və zərərlər balansı;
- istehsal proqramı;
- pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat.
- əsas fondların hərəkəti haqqında hesabat;

350 Məcmuu (ümumi) xərclər nədir?

- istehsal və tədavül xərclərinin cəmi
- təsisçilərə ödənilən mənfəətlə sosial ayırmaların məcmuu
- xammal, material və əmək haqqı fondu xərcləri
- kredit üçün ödənişlər və tədavül xərcləri
- sənaye – istehsal heyətinin əmək haqqı

351 Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;
- qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri;
- xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri;
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri.
- icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri;

352 Sənaye iqtisadiyyatında hansı əsas qiymət növləri mövcuddur?

- auksion, azad, pərakəndə satış və müqayisəli qiymətlər
- birdəfəlik, iş, transfert, sabit qiymətlər və bazar qiyməti
- istehlak qiyməti, məzənnə qiyməti, sabit qiymət, idxal və ixrac qiymətləri
- müəssisənin topdansatış qiyməti, sənayenin topdansatış qiyməti və məhsulun pərakəndə satış qiyməti
- mövsümi, müqavilə, topdansatış və pərakəndə satış qiymətləri

353 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- bank kreditləri;
- kreditor borcları;
- borc vəsaitləri;
- hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyələşdirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.);
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər;

354 Sənaye müəssisəsinin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

- vergiödəmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
- dövriyyə vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili
- ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
- ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması
- müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi

355 Sənaye müəssisələrinin maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- 3
- 4
- 5
- 7
- 8

356 Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının I mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması
- təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- firma və müəssisənin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi.
- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;

357 əmtəə birjası

- müəyyən edilmiş birja qaydaları əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində həyata keçirilən topdantsatış ticarət bazarını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;
- müəyyən edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində qiymətli kağızların satışını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;
- müəyyən edilmiş birja qaydaları əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində həyata keçirilən pərakəndəsətış ticarət bazarını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;
- müəyyən edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində dövlət satınalmalarını həyata keçirən qurumdur.
- müəyyən edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində valyuta satışını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;

358 Broker:

- əmtələrin alqı və satqısı üzrə sifarişçinin vəsaiti hesabına onun xeyrinə öz adından və ya sifarişçinin adından vasitəçilik edən şəxsdir;
- Qiymətli kağızların və ya onların sertifikatlarının saxlanması, yaxud uçotunu və qiymətli kağızlara olan hüquqların keçməsi üzrə xidmətləri həyata keçirən şəxsdir;
- öz adından və öz vəsaitinə əmtələrin alqı və satqısını həyata keçirən şəxsdir;
- birjanın arbitraj komissiyasının üzvü olan şəxsdir.
- birjanın idarə heyətinin üzvü olan şəxsdir;

359 Diler:

- birjanın idarə heyətinin üzvü olan şəxsdir;
- əmtəələrin daşınmasını təşkil edən şəxsdir;
- öz adından və öz vəsaitinə əmtəələrin alqı və satqısını həyata keçirən şəxsdir;
- birjanın arbitraj komissiyasının üzvü olan şəxsdir;
- əmtəələrin alqı və satqısı üzrə sifarişçinin vəsaiti hesabına onun xeyrinə öz adından və ya sifarişçinin adından vasitəçilik edən şəxsdir.

360 Birja məhsuluna görə birjaların hansı növləri var?

- istehsal, kommertiya, fond;
- texniki, texnoloji, iqtisadi;
- əmtəə, fond, valyuta;
- qapalı, açıq, qarışıq.
- universa, beynəlxalq, ixtisaslaşmış;

361 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsində marketinq fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- daxili mühitin təhlili;
- bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması;
- istehlakçıların (alıcıların) təhlili;
- xarici mühitin təhlili.
- qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması;

362 Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına daxil deyil?

- istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi;
- satışdan sonrakı xidmətin təşkili;
- məhsul çeşidinin planlaşdırılması;
- məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili.
- yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi

363 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin marketinq fəaliyyətinə aid deyil?

- müəssisələrin istehsal həcmnin (təklifinin) bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırıla bilmə imkanlarının araşdırılması;
- müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstərilməsi
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması;
- bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacların həcmnin, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması.
- müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi;

364 Sənaye müəssisəsinin marketinq sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında;
- plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanmasında;
- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində);
- bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında.
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində;

365 Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- agentlər;
- distributerlər;
- dilerlər;

- konsaltinq təşkilatı.
- kommivoyajerlər;

366 Marketing nədir?

- müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir;
- bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir;
- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir;
- idarəetmənin metodlarından biridir.
- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir;

367 Maddi-texniki təminat nədir?

- müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisədə istehsalın material resurslar və texniki vasitələrlə təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisədə investisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir;

368 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi;
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur;
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur;
- orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur;

369 Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmnin materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövrünə vəsaitlərinin orta qalıqına vurulur;
- materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur;
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur;
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;

370 Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur.
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi

371 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi;
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi;

- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi.

372 Oxşarlığa görə hesablaşma metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əm
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur;
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur;

373 Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablaşma metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur;
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur;
- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur.
- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur;

374 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda A qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 5 - 10 faizi
- 25-30 faizi
- 15-20 faizi
- 70-80 faizi
- 40-55 faizi

375 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayja neçə faizi aid olunur?

- 7 faizi;
- 45 faizi
- 23 faizi
- 15 faizi
- 25 faizi;

376 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 80 faizi;
- 65 faizi;
- 20 faizi;

- 75 faizi;
- 35 faizi;

377 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

- 25-30 faizi
- 60-65 faizi
- 40-45 faizi
- 80-85faizi
- 70-75 faizi

378 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 30 faizi
- 55 faizi
- 45-50 faizi
- 5 faizi
- 75-80faizi

379 Sənaye müəssisələrində il ərzində dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan həcmi necə hesablanır?

- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin cəmi kimi
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin cəmi kimi
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi;

380 Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır?

- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin cəmi kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmiminin cəmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmiminin hasilindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi;

381 Sənaye müəssisələrində dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan həcmi necə hesablanır?

- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin cəmi kimi;
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;
- məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;

- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;

382 Sənaye müəssisəsində natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi 1000 ədəd, məhsul vahidinin maya dəyəri 432 min manat, məhsul istehsalı müddəti 0,4 gün və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma əmsalı 0,5 olarsa onda dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan həcmi nə qədərdir?

- 86400 min manat;
 34560 min manat;
 216000 min manat;
 43200 min manat;
 540000 min manat;

383 Sənaye müəssisələrində məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi necə hesablanır?

- hazır məhsulun maya dəyəri ilə bitməmiş istehsalda maya dəyərinin hasili kimi
 hazır məhsulun maya dəyəri ilə bitməmiş istehsalda maya dəyərinin cəmi kimi
 hazır məhsulun maya dəyəri ilə bitməmiş istehsalda maya dəyərinin fərqi kimi;
 bitməmiş istehsalda maya dəyərinin hazır məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;
 hazır məhsulun maya dəyərinin bitməmiş istehsalda maya dəyərinə nisbəti kimi;

384 Fərz edək ki, sənaye müəssisəsində bir il ərzində 5000 hissə hazırlanıb və onların istehsalına 18200 kq polad istehlak edilmiş, bir ədəd hissəyə məsrəf norması 3,9 kq olarsa onda bu müəssisədə polada qənaətin miqdarı nə qədər olar?

- 14196 kq;
 9666,7 kq;
 3384,6 kq;
 1300 kq;
 16917,9 kq;

385 Sənaye müəssisəsində bitməmiş istehsalda maya dəyəri 210 min manat və hazır məhsulun maya dəyəri 420 min manat olarsa onda məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi nə qədərdir?

- 2;
 210;
 0,5;
 4;
 630;

386 əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
 fondverimi və köhnəlmə müddəti
 iqtisadi və sosial
 fondverimi və növbəlilik əmsalı
 fondtutumu və təzələnmə əmsalı

387 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
 il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpə dəyərinə nisbəti kimi;
 il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
 il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
 əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmninə nisbəti kimi

388 Sənayenin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- elmi-texniki tərəqqi
- kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi
- istehsal edilən məhsulun mürəkkəblik dərəcəsi
- istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

389 Sənayedə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin natural göstəricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları və fondtutumunu müəyyən etmək
- əsas fondların texniki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müəyyən etmək
- kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müəyyən etmək
- avadanlıq balansını tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək
- əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

390 Sənayedə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin dəyər göstəricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir

- avadanlıq balansını tərtib etmək
- istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları müəyyən etmək
- istehsal gücünü müəyyənləşdirmək
- amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müəyyən etmək
- əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

391 Sənayedə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil

- avadanlığın birdəfəlik yükünün artırılması
- xammal və materialları istehsala hazırlamaqla, onların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi
- material emalının sürətinin artırılması
- istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və müntəzəm, boşdayanma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərarda getməsinin təmin edilməsi
- avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fasiləsiz təc-hizi, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi

392 Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

- avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması
- avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması
- növbəlilik əmsalının artırılması
- xammal və materialların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etməklə
- il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması

393 İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- istehsal güclərindən istifadə əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- fondverimi
- əsas fondların rentabelliği
- avadanlıqlardan istifadə əmsalı

394 Sənaye müəssisəsinin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

- qurulmuş avadanlıqların sayı

- avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məhsuldarlıq norması
- istehsal meydançalarının sahəsi
- avadanlığın vaxt fondu
- avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi

395 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əsas fondlardan istifadə səmərəliliyini müəyyən edən amillər aid deyil?

- əsas fondların bərpa dəyərinin artması.
- avadanlıq parkının texnoloji quruluşunun təkmilləşdirilməsi;
- əsas fondların funksional tərkibinin uzlaşdırılmasının optimallıq dərəcəsi;
- sənaye müəssisələrində ən faydalı təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyələrinin düzgün müəyyən edilməsi;
- sənaye müəssisələrində elm və texnikanın ən yeni nailiyyətlərindən daha geniş istifadə edilməsi;

396 İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasındakı keyfiyyət fərqi nədən ibarətdir?

- belə bir fərq yoxdur;
- yalnız mübadilə istehlak dəyərinə malik olub və istehlak dəyəri olmayan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır
- istehsal vasitələri əsas fondlardan genişdir;
- yalnız istehlak dəyərinə malik olub və mübadilə dəyəri olmayan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır
- istehlak və mübadilə dəyərinə malik olan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır;

397 Aşağıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının intensiv istiqamətləri hesab olunur?

- ümumi avadanlığın tərkibində fəaliyyətdə olanların miqdarının artması
- avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi
- növbəlilik əmsalının yüksəldilməsi
- mövsümi xammal emal edən sahələrdə mövsümliliyin azaldılması
- istehsal tsikli müddətinin azaldılması

398 İntestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- riskin səviyyəsi;
- enerji xərcləri;
- material xərcləri;
- əmək haqqı xərcləri.
- məhsulun maya dəyəri;

399 Sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi adi amortizasiya normasının tətbiqinə (illər üzrə bərabər faizlə) nisbətən investisiyanın səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

- layihə çərçivəsində fondvermini artırır;
- xalis cari dəyəri artırır;
- layihə çərçivəsində əmək məqsuldarlığını artırır;
- layihə çərçivəsində əmək haqqını azaldır.
- layihə çərçivəsində məhsulun maya dəyərini azaldır;

400 Dövlət müəssisələrin innovasiya fəaliyyətini stimullaşdırmaq üçün hansı alətlərdən istifadə edə bilər:

- müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, müəssisələrin innovasiya məhsullarının dövlət tərəfindən alınması, innovasiya fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması, vergi güzəştləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması
- rəqabətin inkişafı, hüquqi bazanın yaradılması, patent və müəlliflik hüquqları obyektlərinin qorunması, iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı, müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, vergi güzəştləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması
- vergi güzəştləri, müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, müəssisələrin innovasiya məhsullarının dövlət tərəfindən alınması, proqnozlaşdırma, fundamental tədqiqatların maliyyələşdirilməsi, sürətləndirilmiş amortizasiya siyasəti
- müəssisələrə güzəştli uzun müddətli kreditlərin verilməsi, vergi güzəştləri (investisiya vergi krediti), patent və müəlliflik hüquqları obyektlərinin qorunması, iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı
- iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı, müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, vergi güzəştləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması, fundamental tədqiqatların maliyyələşdirilməsi, sürətləndirilmiş amortizasiya siyasəti

401 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

- İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdirir
- İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapmasıdır
- İnnovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
- İnnovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketinq fəaliyyətini birləşdirir
- İnnovasiya - elmi-texniki tərəqqinin fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və kommersiyalaşdırılmasıdır

402 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində innovasiyanın əsas istiqamətinə aiddir?

- işçilərin iş qəbulunda yeniliketmə;
- rentabelliğin hesablanması yeniliketmə;
- mühasibat hesabatlarında yeniliketmə;
- məfəətin bölgüsündə yeniliketmə;
- texnoloji təkmilləşdirmələr istiqamətində yeniliketmə;

403 İnnovasiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricinin cari dəyəri arasındakı fərq kimi;
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi;
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi;
- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi.
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi;

404 İnnovasiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür;
- xalis cari dəyəri sıfıra bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür;
- diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyəre nisbəti başa düşülür;
- innovasiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür.
- xalis cari dəyəri vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür;

405 Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rəy;
- əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi;
- layihə istehsal gücü;

- işçilərin əmək məhsuldarlığı.
- tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri;

406 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "zadel" üzrə tapşırıqlar;
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi;
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu;
- tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram.
- ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titullu siyahıları;

407 Aşağıdakılardan hansı titullu siyahısına aid deyil?

- hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rayon;
- əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi;
- layihə istehsal gücü
- işçilərin əmək məhsuldarlığı.
- tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri

408 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "zadel" üzrə tapşırıqlar
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi;
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
- tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram
- ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titullu siyahılar

409 Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun təkar istehsal quruluşunu xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil?

- mövcud güclərin genişləndirilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- yeni tikintiyə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi;
- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi;
- müəssisənin texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi;

410 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi
- investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi

411 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir

412 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricinin cari dəyəri arasındakı fərq;
- illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini;
- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini.
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqi;

413 əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər
- müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri;
- tikinti-quraşdırma avadanlığı, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kadr hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri;
- texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri.
- sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri

414 əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir;
- yeni tikintiyə, mövjud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərinin xüsusi çəkiləridir;

415 Aşağıdakılardan hansı maliyyə, maddi və intellektual sərvətlərə aid deyil?

- Pul vəsaiti, bank əmanətləri (məqsədli), kreditlər, paylar, səhmlər və digər qiymətli kağızlar
- Elmi və təcürri tədqiqat işləmələri və başqa intellektual sərvətlər;
- Binalar, qurğular, avadanlıqlar və s. maddi sərvətlər, başqa sözlə, daşınması mümkün və qeyri-mümkün olan əmlaklar;
- Sənaye müəssisələrinin işçiləri
- Nou-hau" □ patentləşdirilməmiş texniki, texnoloji, idarəetmə, maliyyə üzrə bilik əh təcrübələrin məjcmusu;

416 Maddi investisiya nədir?

- məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərcləri ödəmək üçün nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;
- işləyənlərin əmək haqqını ödəmək üçün nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;
- xammal və materialların alınması üçün nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;
- əsas fondların cari təmiri üçün nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;
- sənayedə istehsal əsas fondların geniş təkrar istehsalı üçün xərclənməsi nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;

417 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi
- investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi

418 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- xalis cari dəyər 190 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 500 manata bərabərdir;

- xalis cari dəyər 330 manata bərabərdir;
- xalis cari dəyər 220 manata bərabərdir;
- xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir;

419 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqi;
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricinin cari dəyəri arasındakı fərqi;
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini;
- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini.
- illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini;

420 İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- xalis cari dəyər;
- maya dəyəri;
- kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti;
- məhsulun əmək tutumu
- məhsulun kapital tutumu;

421 Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- məhsulun rentabelliği; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması;
- istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi;
- xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti;
- daxili rentabellik norması, əmək məhsudarı, materialtutumu;
- investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsudarı;

422 Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqqında qərar verilə bilər?

- xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür;
- fondverimi sıfıra bərabərdir;
- əmək məhsudarı sıfıra bərabərdir;
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir;
- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir;

423 Sənaye müəssisələrində aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür;
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir;
- daxili rentabellik norması diskont dərəcəsinə bərabərdir;
- fondverimi sıfıra bərabərdir.
- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir;

424 Sənaye müəssisələrində hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına;
- işçilərin əmək haqqının artırılmasına;
- istehsal güclərinin genişləndirilməsinə;
- yeni məhsul növlərinin işlənməsinə
- texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə;

425 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbələrinə aid

deyil?

- borc maliyyə vəsaitləri;
- büdcədən və büdcədən kənar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları;
- istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər.
- səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər;
- işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar;

426 Kapital qoyuluşunun təkrar istehsal quruluşu

- xərclərin birinin digərinə nisbətidir;
- yeni tikinti, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki jəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkilərinin tapılması ilə müəyyən olunur;
- layihələndirməyə, avadanlıqların alınma, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi investisiya qoyuluşunda xüsusi çəkisinin tapılması ilə müəyyən olunur;
- ümumi investisiya qoyuluşunun xərclərdən hər birinə nisbətidir.
- «kapital qoyuluşunun təkrar istehsal quruluşu» anlayışı iqtisadi ədəbiyyatda yoxdur;

427 İnvestisiyanın maliyyələşdirilməsi üçün müxtəlif mənbələrdən cəlb edilmiş vəsaitlərin dəyəri necə hesablanır?

- müəssisənin məhsul vahidinə əldə etdiyi mənfəətə bərabər götürülür;
- cəlb edilmiş borc vəsaitlərinin faiz dərəcələrinə bərabər hesab edilir;
- cəlb edilmiş vəsaitlərin dəyəri və onların ümumi məbləğində xüsusi çəkiləri əsasında onların orta çəkili dəyər kimi;
- istehsal edilən məhsulun maya dəyərinə daxil edilən amortizasiya ayırmalarına bərabər götürülür.
- istehsal edilən məhsulun maya dəyərinə bərabər götürülür;

428 Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılması üçün hansı inkişaf institutu mövcuddur?

- Dövlət İdخال-İxrac Bankı;
- Dövlət Vençur Fondu;
- Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti;
- Dövlət İnvestisiya Fondu.
- Dövlət İnkişaf Bankı;

429 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətini bilavasitə səciyyələndirmir?

- yeni orijinal ideyanın reallaşdırılması və hazır məhsul şəklində bazara çıxarılması
- yeni idarəetmə üsullarının tətbiqi
- yeni satış bazarlarının və yeni satış üsullarının tapılması
- müəssisənin cari və perspektiv fəaliyyətinin planlaşdırılması
- istehlakçıların istəklərinin öyrənilməsi sahəsində tədqiqatlar

430 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar)
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), xidmətlər, lisenziyalar

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri

431 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
 müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
 müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
 müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
 müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti

432 Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektinə ola bilər?

- yeni yaradılmış və ya modernləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
 əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı
 əsaslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
 işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
 yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi

433 Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

- əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
 satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri
 texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq xərcləri
 əsas fondların amortizasiyası xərcləri
 əsas xammal və material xərclər

434 Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə təsnifləşdirilməsi nəyə xidmət edir?

- əmətəlik məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
 əmək haqqı xərclərini müəyyən etməyə
 konkret məhsul vahidinin maya dəyərini müəyyən etməyə
 amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə
 ümumi məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə

435 Sənaye müəssisələri öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- məhsulun maya dəyərini
 əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
 işçilərin rəyini
 hazır məsul anbarının həcmi
 təhcizçilərin etibarlılığını

436 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- məhsulun maya dəyəri
 inflyasiyanın səviyyəsi
 məhsulun əvəzədicilərinin qiyməti
 hazır məsul anbarının həcmi
 analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları

437 Aşağıdakı hansı xərc elementi müəssisənin topdansa satış qiymətinə aiddir?

- məhsulun maya dəyəri;
- təchizat-satış təşkilatlarının əlavəsi;
- müəssisənin topdansatış qiymətinə görə əlavə dəyər vergisi;
- ticarət təşkilatlarının əlavəsi;
- təchizat-satış əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;

438 Aşağıdakı hansı xərc elementi sənayenin topdansatış qiymətinə aid deyil?

- təchizat-satış əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;
- məhsulun maya dəyəri;
- ticarət təşkilatlarının əlavəsi;
- təchizat-satış təşkilatlarının əlavəsi;
- müəssisənin topdansatış qiymətinə görə əlavə dəyər vergisi;

439 Aşağıdakı hansı xərc elementi məhsulun pərakəndəsətış qiymətinə aiddir?

- məhsulun maya dəyəri;
- təchizat-satış təşkilatlarının əlavəsi;
- müəssisənin topdansatış qiymətinə görə əlavə dəyər vergisi;
- ticarət təşkilatlarının əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi.
- təchizat-satış əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;

440 Maya dəyəri hansı göctərcinin hesablanmasında baza rolu oynaya bilmir?

- mənfəətin;
- məhsul vahidi rentabelliyyənin;
- əmək məhsuldarlığının;
- xalis mənfəətin
- qiymətin müəyyən edilməsində;

441 Sənaye müəssisəsində cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- bank kreditləri
- ehtiyat kapitalı
- kreditor bərcələri
- bərc vəsaitləri
- istiqrazların və başqa bərc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

442 Sənaye müəssisəsinin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin əmlakının tərkibini;
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını;
- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini;
- müəssisənin öhdəliklərini.
- müəssisənin işçilərinin sayını;

443 İstehsal xərcləri nədir?

- məhsulun istehlakçıya çatdırılmasınadək çəkilən bütün xərclər
- məhsulun istehsalına çəkilən bütün xərclərin cəmidir
- məcmu ictimai məhsulun xüsusiləşmiş hissəsi, məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin məcmusudur
- maya dəyəri ilə reklam və mühafizə xərclərinin cəmidir
- maya dəyəri ilə amortizasiya ayırmalarının cəmidir.

444 Sənaye müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
- mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar
- əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
- nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borclar
- ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar

445 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər;
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;
- material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri.
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri;

446 Sənaye müəssisəsində xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- bank kreditləri
- kreditor borjları
- müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
- səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər

447 Sənaye müəssisəsində xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- əlavə kapital
- ehtiyat kapitalı
- yığılmış mənfəət
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital

448 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərərəkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alınarkən müəyyən edilir
- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

449 Sənaye müəssisəsinin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

- vergiödəmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
- dövriyyə vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili
- ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
- ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması
- müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi

450 Sənaye müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
- mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar
- əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
- nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borjlar
- ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar

451 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- nizamnamə kapitalı
- amortizasiya ayırmaları
- mənfəət
- səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər
- kreditor borcları

452 Sənaye müəssisəsinin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin əmlakının tərkibini;
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını;
- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini;
- müəssisənin pul vəsaitlərini.
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını;

453 Məhsulun maya dəyəri:

- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir;
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövrüyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir;
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmusunu əks etdirir;
- rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir.
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmusunu əks etdirir;

454 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri.
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri;
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;
- material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər;

455 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

- müəssisə direktorunun əmək haqqı
- əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı
- əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı

456 Sənaye istehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalara

bölmürlər

- fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri;
- menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar;
- sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular;
- mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları.
- baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənələr, satıcılar, klub işçiləri;

457 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 5
- 3
- 4
- 6
- 2

458 İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənələr;
- əmək predmetini emal edənələr
- müəssisə ərazisinə nəzarət edənələr;
- təmir işini həyata keçirənələr
- xammal və hazır məhsulu nəql edənələr;

459 Aşağıdakılardan hansı əsas fəhlələrə aiddir?

- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr;
- texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə hazır məhsula çevirən fəhlələr;
- təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr;
- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;
- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr;

460 Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələrə aid deyil?

- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr;
- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;
- hazır məhsulun daşınması ilə məşğul olan fəhlələr;
- texnoloji prosesdə iştirak edən fəhlələr;
- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr;

461 Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 2
- 4
- 3
- 6
- 5

462 Sənaye-istehsal heyətinin idarə edilməsində əsas məqsəd nədir?

- stabil əmək kollektivi formalaşdırmaq;
- əmək haqqı yüksəldilsin;
- investisiya cazibədarlığını artırmaq;
- kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın;
- əsas fondların sıradan çıxma əmsalını artırmaq;

463 Sənaye müəssisələrində təmir işləri ilə məşğul olan fəhlələr sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- şagirdlər;
- mühəndis-texniki işçilər;
- fəhlələr;
- kiçik xidmətedici heyət.
- qulluqçular;

464 Sənaye müəssisələrinin qeyri-istehsal bölmələrində çalışan işçilər sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- heç birinə;
- mühəndis-texniki işçilər;
- fəhlələr;
- kiçik xidmətedici heyət.
- qulluqçular;

465 Müəssisə işçiləri işləyirlər ki:

- əmək məhsuldarlığı artsın;
- [yeni cavab]
- rentabellik yüksəlsin;
- kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın;
- istehsal xərcləri azaldılsın;

466 Mühəndis-texniki işçilər heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- rəhbər işçilərə
- mütəxəssislərə
- əsas fəhlələrə
- menecerlərə
- qulluqçulara

467 Sənaye müəssisələrinin maliyyə şöbəsində çalışan işçilər sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- şagirdlər;
- mühəndis-texniki işçilər;
- fəhlələr;
- kiçik xidmətedici heyət.
- qulluqçular;

468 Sənaye müəssisələrində çalışan kuryerlər sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- şagirdlər;
- mühəndis-texniki işçilər;
- fəhlələr;
- kiçik xidmətedici heyət.
- qulluqçular;

469 Sənaye müəssisələrində sənaye-istehsal heyətindən xidmətlə məşğul olan işçilər hansılardır?

- qulluqçular
- köməkçi fəhlələr

- kiçik xidmətçi heyət
- sosial infrastruktur işçiləri
- mütəxəssislər

470 Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri;
- məhsulun estetik göstəriciləri;
- texnolojilik göstəriciləri;
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- iqtisadi göstəricilər;

471 Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan kəmiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- əmtəəlik məhsulun həcmi;
- realizə olunmuş məhsulun həcmi;
- əmək haqqı fondu;
- mənfəətin kütləsi.
- əmək məhsuldarlığı;

472 Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan keyfiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- fondverimi göstəricisi;
- rentabellik səviyyəsi;
- materialtutumu göstəricisi;
- mənfəətin kütləsi.
- əmək məhsuldarlığı;

473 Elmi-texniki tərəqqinin planlaşdırılmasında planlaşdırmanın hansı metodu geniş tətbiq olunur?

- balans metodu
- normativ metod
- proqram məqsədli metod
- şəbəkə metodu
- qrafik metodu

474 Sənayedə idarəetmə nədir?

- əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş və dərk edilmiş məqsədə nail olmaq üçün əmək kollektivinə, onların fəaliyyətinin təşkili və uzlaşdırılması işinə məqsədyönlü təsiretmə tədbirləridir
- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş bütün fəaliyyət növlərinin məcmusudur
- bazardakı tələbi öyrənib, onu ödənilməsi üzrə fəaliyyətidir
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

475 Sənaye müəssisəsində idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- mərkəzləşmə və qeyri-mərkəzləşmə formalarının optimal uzlaşdırılması
-) hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması, operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə, stimullaşdırma
- planlaşdırma və proqnozlaşdırma, təşkilətmə; operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə; uçot və nəzarət
- bazarda tələbatın müəyyənləşdirilməsi, bazarın seqmentləşdirilməsi, inzibati və iqtisadi metodların tətbiqi

- icarənin demokratikləşdirilməsi, planlaşdırma, təşkilətmə; operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə; uçot və nəzarət

476 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsində idarəetmə funksiyalarına aid deyil?

- planlaşdırma
 operativ tənzimləmə
 təşkilətmə
 əməyin stimullaşdırılması
 uçot və nəzarət

477 İdarəetmənin metodları hansılardır?

- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;
 iqtisadi; təşkilatı;
 inzibati; texnoloji
 iqtisadi; texnoloji, operativlik
 sosial-psixoloji, texnoloji;

478 Plan nədir?

- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur.
 məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir;
 uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur;
 müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur;
 dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövrlərdə icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur;

479 Proqram nədir?

- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir;
 məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür.
 strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;
 elmi jəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür;
 dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövrlər əzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur;

480 Proqnoz nədir?

- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur;
 perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;
 yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur;

- istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsası olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir;

481 İstehsal proqramında:

- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

482 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- Təşəbbüskarlıq;
- koordinasiya;
- məqsədlərin müəyyən edilməsi;
- matris sxemi;
- lisenziyalaşdırma.

483 Aşağıdakılardan hansı menecmentin prinsiplərinə aiddir?

- idarəçilikdə mərkəzləşdirmə və qeyri mərkəzləşdirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;
- avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi;
- paralellik prinsipi.
- düzxətlik prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi;

484 Aşağıdakılardan hansı menecmentin prinsiplərinə aiddir?

- idarəçilikdə hüquq prinsipi;
- idarəçilikdə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi;
- idarəçilikdə birqərarlıq prinsipi;
- idarəçilikdə məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi.
- idarəçilikdə ahəngdarlıq prinsipi;

485 Sənaye müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət;
- təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət.
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
- təşkil, idarəetmə, tənzimləmə;
- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə;

486 İdarəetmə sistemi nədir?

- idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir;
- idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir;
- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur.
- müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir;
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur;

487 İstehsal ehtiyatlarının növləri hansılardır?

- cari, mövsümü, müddətli, hazırlıq
- cari, hazırlıq, sığorta, mövsümü
- uzun müddətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq
- istehsal, satış, xidmət, cari
- cari, istehsal, satış, sığorta

488 Sənaye müəssisənin dövriyyə vəsaitləri nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- müəssisənin öz pul vəsaitinin fasiləsiz dövrünü təmin etmək məqsədilə dövriyyə və tədavül fondlarının yaranmasına avans edilmiş pul vəsaitinin məcmusudur.
- müəssisənin dövriyyə fondları və tədavül fondlarının hasilidir;

489 Sənaye müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri dövriyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- 10;
- 20;
- 25;
- 5.
- 15;

490 Sənaye müəssisələrində normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitin hansı elementi dövriyyə fondlarının strukturunda daha çox xüsusi çəkiyə malikdir?

- anbarda olan hazır məhsul
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- istehsal ehtiyatları
- hesablarda olan vəsaitlər
- gələcək dövrün xərcləri

491 Sənaye müəssisələrində normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitin hansı elementi dövriyyə fondlarının strukturunda ən aşağı xüsusi çəkiyə malikdir?

- anbarda olan hazır məhsul
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- istehsal ehtiyatları
- hesablarda olan vəsaitlər
- gələcək dövrün xərcləri

492 Sənaye müəssisəsində bir il ərzində məmulat istehsalında dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan məbləği 189540 min manat olarsa onda günlük bitməmiş istehsalın məbləği nə qədər olar?

- 523,6 min manat;
- 520,7 min manat;
- 519,3 min manat;
- 526,5 min manat;
- 522,1 min manat;

493 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- istehsal sahələrinin artıqlığı
- istehsal prosesindəki fasilələr;
- istehsal prosesinin başlanması
- istehsalın ixtisaslaşması
- iş yerlərində izafi ehtiyatların olması;

494 Gətirilmiş xərclərə görə aşağıdakılardan hansı ən səmərəsiz variant hesab olunur?

- əsaslı vəsait qoyuluşu 20 mln. man və məhsulun maya dəyəri 70 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 85 mln. man və məhsulun maya dəyəri 66 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 90 mln. man və məhsulun maya dəyəri 75 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 25 mln. man və məhsulun maya dəyəri 63 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 35 mln. man və məhsulun maya dəyəri 69 mln. man;

495 Gətirilmiş xərclərə görə aşağıdakılardan hansı ən səmərəli variant hesab olunur?

- əsaslı vəsait qoyuluşu 40 mln. man və məhsulun maya dəyəri 65 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 80 mln. man və məhsulun maya dəyəri 62 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 20 mln. man və məhsulun maya dəyəri 72 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 50 mln. man və məhsulun maya dəyəri 64 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 26 mln. man və məhsulun maya dəyəri 68 mln. man;

496 Gətirilmiş xərclər göstəricisi necə müəyyən edilir? (ə- əsaslı vəsait qoyuluşu, C- məhsulun maya dəyəri, T- əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılmasının normativ müddəti, En – normativ səmərəlilik əmsalı).

- $\Theta/En + C \rightarrow \min$
- $\Theta \times En + C \rightarrow \min$
- $\Theta + T \times En \rightarrow \min$
- $\Theta/T + C \rightarrow \min$
- $\Theta + T/C \rightarrow \min$

497 . Gətirilmiş xərclər göstəricisi necə müəyyən edilir? (ə- əsaslı vəsait qoyuluşu, C- məhsulun maya dəyəri, T- əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılmasının normativ müddəti, En – normativ səmərəlilik əmsalı).

- $\Theta \times En + C/T \rightarrow \min$
- $\Theta + TC \rightarrow \min$
- $\Theta \times C + T En \rightarrow \min$
- $\Theta + T + C \rightarrow \min$
- $En/ \Theta + C \rightarrow \min$

498 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- əmək (iş qüvvəsi)
- xammal
- sahibkarlıq qabiliyyəti
- kapital
- torpaq

499 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aiddir?

- fondverimi
- rentabellik
- gəlir

- əmək tutumu
 material tutumu

500 $E_n = 0.2$ olarsa, gətirilmiş xərclər üzrə məbləğ daha əlverişli hesab oluna bilər, əgər: I variant – kapital qoyuluşu (K_1)=8 min man., maya dəyəri (C_1)=10 min man, II variant - $K_2=9$ min man., $C_2=12$ min man, III variant - $K_3=11$ min man., $C_3=9$ min man

- birinci
 üçüncü
 ikinci
 sadalananlardan heç biri
 bütün sadalananlar

501 Texnoloji prosesinin tətbiqində 2 variant müqayisə olunur. I variant üzrə: kapital qoyuluşu $K_1=11$ min man. və maya dəyəri $C_1=11,5$ min man., II variant üzrə: $K_2=14$ min man. və $C_2=10,5$ min man. $E_n=0,2$ olarsa, əlavə kapital qoyuluşunun özünü ödəmə müddətini hesablayın

- 3 il
 7 il
 0,33 il
 5 il
 2 il

502 Gətirilmiş xərclər üzrə məbləğ hansı variantda daha üstün olar. əgər, I variant üzrə kapital qoyuluşu $K_1=5$ min man. və maya dəyəri $C_1=2$ min man., II variant üzrə: $K_2=6$ min man. və $C_2=4$ min man., III variant üzrə: $K_3=8$ min man. və $C_3=5$ min man. $E_n=0,2$

- birinci
 üçüncü
 ikinci
 sadalananlardan heç biri
 bütün sadalananlar

503 Texnoloji prosesinin tətbiqində 2 variant müqayisə olunur. I variant üzrə: kapital qoyuluşu $K_1=10$ min man. və maya dəyəri $C_1=3$ min man., II variant üzrə: $K_2=6$ min man. və $C_2=5$ min man. $E_n=0,2$ olarsa, əlavə kapital qoyuluşunun özünü ödəmə müddətini hesablayın

- 1 il
 7 il
 0,5 il
 5 il
 2 il

504 Mütləq səmərəlilik nədir?

- əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır.
 əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
 əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərənin məbləğinə nisbətidir.
 səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir.

505 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
 variantlar üzrə işçilərin sayının fərqlinin bir variantdakı işçilərin sayına nisbətidir

- variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının məbləğinə nisbətidir
- əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbətidir.
- istehsaldaxili ehtiyatların həcmnin variantlar üzrə paylanması göstəricisidir

506 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- istehsalın rentabelliği, xalis cari dəyər, əmtəlik məhsul maya dəyəri
- əmək məhsildarlığı, fondverimi, daxili rentabellik norması, satışın rentabelliği
- əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı, məhsul vahidinin maya dəyəri
- əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı.
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəlik məhsul, reallaşdırılmış məhsul.

507 Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir

- informasiya resurslarının;
- əmək resurslarının;
- əsas və tədavül fondlarının.
- xammal və material resurslarının.
- maliyyə resurslarının;

508 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- istehsal əsas fondlarının
- müəssisənin tədavül fondlarının
- istehsal dövriyyə fondlarının
- müəssisənin ehtiyat fondlarının
- müəssisənin pul fondlarının

509 ÜMM-in hesablanması aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

- şəxsi istehlak xərcləri;
- dövlətin aldığı əmtəə və xidmətlər;
- məcmu xüsusi daxili investisiyalar;
- milli gəlir.
- xalis ixracat;

510 əsaslı vəsait qoyuluşu səmərəliliyinin hesablanmasının nümunəvi metodikasına əsasən normativ səmərəlilik əmsalı neçə qəbul olunub?

- 0,11;
- 0,12;
- 0,16;
- 0,14;
- 0,15;

511 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aiddir?

- mənfəət
- məhsulun rentabelliği
- fondverimi
- milli gəlir
- ictimai əmək məhsuldarlığı

512 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aid deyil?

- fondverimi
- mənfəət
- məhsulun rentabelliği
- milli gəlir
- ictimai əmək məhsuldarlığı

513 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aiddir?

- material tutumu
- mənfəət
- istehsalın rentabelliği
- milli gəlir
- ictimai əmək məhsuldarlığı

514 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aid deyil?

- material tutumu
- mənfəət
- istehsalın rentabelliği
- milli gəlir
- ictimai əmək məhsuldarlığı

515 əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində səmərə kimi nə qəbul olunur?

- gəlir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun gəlirə nisbəti
- maya dəyəri
- mənfəət
- gəlirin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti

516 əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində səmərəlilik göstəricisi kimi nə qəbul olunur?

- gəlir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun gəlirə nisbəti
- maya dəyəri
- mənfəət
- gəlirin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti

517 Xərclərin ümumi səmərəliliyi necə hesablanır?

- mənfəətin maya dəyəri ilə nisbəti kimi
- variantlar üzrə əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqli cari xərclərə nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbəti kimi
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqli əsaslı vəsait qoyuluşlarına nisbəti kimi
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi

518 Xərclərin nisbi səmərəliliyi necə hesablanır?

- mənfəətin maya dəyəri ilə nisbəti kimi
- variantlar üzrə əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqli cari xərclərə nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbəti

- variantlar üzrə cari xərclərin fərqli əsaslı vəsait qoyuluşlarına nisbəti kimi
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi

519 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymətləndirmək üçün onun meyarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmalıdır
- Səmərəlilik göstəricisi - səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir
- Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiqliklə əks etdirən meyar və göstəricilər olmadan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir
- İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirici (meyar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur
- Səmərə öz-özlüyündə ictimai istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rəqəmdir, onu yaradan xərclərlə əlaqəsizdir

520 Bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi (mütləq) səmərəliliyi necə hesablanır?

- bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımı ilə bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcmnin cəmi kimi
- bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımı ilə bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcmnin fərqi kimi
- bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımının bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcminə nisbəti kimi
- maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcmnin bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımına nisbəti kimi
- bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımı ilə bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcmnin hasili kimi

521 Sənaye və onun ayrı-ayrı sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi (mütləq) səmərəliliyi necə hesablanır?

- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin cəmi kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin hasili kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin fərqi kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımının bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbəti kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımına nisbəti kimi

522 əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti necə hesablanır?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun gətirdiyi səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin cəmi kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin onun gətirdiyi səmərəyə nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin hasili kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin fərqi kimi

523 Sənaye müəssisələrində bir il ərzində əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi 20 min manat və məhsulun maya dəyəri isə 72 min manat olarsa onda gətirilmiş xərcləri hesablayın

- 92
- 52
- 75,2

- 31,52
 3,6

524 Maddi istehsal sahələrini bir-birindən fərqləndirən əsas fərq hansıdır?

- təşkilati
 iqtisadi-texniki
 təşkilati-texniki
 texnoloji-texniki
 sosial-iqtisadi

525 Aşağıdakı ifadələrdən hansı düz deyil?

- Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətcə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində sənaye əvəzsiz rol oynayır
 sənayenin inkişafı cəmiyyətin sosial strukturunun təkmilləşdirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir
 sənaye qədər ett-ni sürətləndirmək işini həyata keçirə bilən başqa maddi istehsal yoxdur
 sənayenin inkişaf etdirilməsi ölkənin müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına şərait yaradır
 sənayenin inkişafı qeyri-maddi istehsal sahələrinin inkişafına təsir etmir

526 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aid deyil?

- fondverimi
 mənfəət
 gəlir
 kapitalin gəlirliliyi
 material tutumu

527 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aiddir?

- fondverimi
 mənfəət
 gəlir
 kapitalin gəlirliliyi
 material tutumu

528 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aid deyil?

- fondverimi
 rentabellik
 gəlir
 əmək tutumu
 material tutumu

529 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
 istehsalın elektriklişdirilməsi, mexaniklişdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
 istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinəlaşdırilməsi;
 istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexaniklişdirilməsi və avtomatlaşdırılması
 istehsalın mexaniklişdirilməsi, kompleks mexaniklişdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması;

530 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi

- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- istehsal həcminin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

531 İstehsalın tərəküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- müəssisələrin iriləşməsi
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi;
- müəssisədə işçilərinin sayının azalması;
- əmək bölgüsünün dərinləşməsi.
- texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması

532 Nisbi tərəküzləşdirmə nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

533 Tərəküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

534 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı tərəküzləşmə prosesinə xasdır?

- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi.
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması;
- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi;
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;

535 Tərəküzləşmənin formaları hansılardır?

- fərdi, seriyalı və kütləvi;
- istehsal, satış, idxal və ixrac;
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji;
- aqreqat, mexaniki, texniki.
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

536 Lizinin formaları hansılardır?

- əmlak və torpaq.
- icarə və kirayə;
- makroiqtisadi və mikroiqtsadi;
- istehsal və satış;
- operativ və maliyyə;

537 İstehsal proqramında:

- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fonduunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- planda reallaşdırılan və əmtəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

538 Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun estetik göstəriciləri
- iqtisadi göstəricilər
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri

539 Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan kəmiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- mənfəətin kütləsi
- əmək məhsuldarlığı
- realizə olunmuş məhsulun həcmi
- əmək haqqı fondu
- əmtəlik məhsulun həcmi

540 Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan keyfiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- əmək məhsuldarlığı
- materialtutumu göstəricisi
- fondverimi göstəricisi
- mənfəətin kütləsi
- rentabellik səviyyəsi

541 İstehsal proqrammasında məhsulların yekcins təyinatına görə hansı ölçü tətbiq olunur?

- bütün sadalananlar
- dəyər
- natural
- sadalananlardan heç biri
- əmək

542 İstehsal proqrammasında istehsal gücünə tələb hansı ölçülərlə müəyyən olunur?

- bütün sadalananlar
- dəyər
- natural
- sadalananlardan heç biri
- əmək

543 İstehsal proqrammasında vahid məhsulun əmək tutumluluğu və istehsal proqrammasının qiymətləndirilməsində hansı ölçülərlə müəyyən olunur?

- bütün sadalananlar
- dəyər

- natural
- sadalananlardan heç biri
- əmək

544 İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

- dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri
- 1 manatlıq əmtəlik məhsula çəkilən xərc;
- əmtəlik məhsul;
- məhsulun maya dəyəri.
- əsas istehsal fondlarının tərkibi

545 Planlaşdırmanın üsulları hansılardır?

- təşkilətmə, nəzarət
- analiz, sintez,
- induksiya, deduksiya,
- balans, normativ
- xətti, funksional,

546 Biznes-plan nədir?

- Ədliyyə Nazirliyi, Vergilər və Maliyyə Nazirliyi tərəfindən tələb edilən zəmanət xarakterli sənədlərdir
- müəssisələrə öz fəaliyyətində nəzərə almalı olduqları məsələlər haqqında dövlət tərəfindən verilən sənəddir
- direktiv plandır
- mənfəət əldə etməsinə nail olmaq üçün istehsal sahibkarlığına yerinə yetirməli olduğu tədbirlər sistemidir
- konsaltinq firmaları tərəfindən bütün sənaye müəssisələrinə sifarişsiz və ödənişsiz olaraq tərtib olunub verilən sənədlər toplusudur

547 əmtəlik məhsula daxil edilmir:

- bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi.
- plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı
- plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı;
- reallaşdırılmış məhsul;
- ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul;

548 İstehsal proqramı hansı amillərlə əsaslandırılır?

- istehsal meydançalarının sahəsi, alınacaq xammalın həcmi, cəlb ediləcək kreditlərin məbləği,
- istehsal ediləcək məhsulun maya dəyəri, işçilərin əmək haqqı, əsas fondların quruluşu
- istehsal ediləcək məhsula bazardakı tələbin həcmi, istehsal güclərindən istifadə səviyyəsi, yeni istehsal güclərinin işə salınması və əsaslı tikinti işləri üzrə nəzərdə tutulan tədbirlər.
- məhsulun maya dəyəri, işçilərin əmək haqqı, əsas fondların texniki səviyyəsi, alınacaq materialların keyfiyyəti
- müəssisənin istehsal gücü, maddi-texniki təminat səviyyəsi, beynəlxalq əlaqələri, innovasiya fəaliyyəti, idarətemə işçilərinin sayı

549 Sənaye müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- rentabellik normasından
- orta illik istehsal gücündən
- giriş istehsal gücündən
- rentabellik indeksindən
- çıxış istehsal gücündən;

550 Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir

- maliyyə planı;
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı;
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı
- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı.
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı

551 Bunlardan hansı sənaye müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyətlər;
- idarəetmənin funksional quruluşu;
- idarəetmə prinsipləri və funksiyaları;
- məlumatlar və onların işlənmə üsulları.
- istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması;

552 Sənaye müəssisələrində idarəetmənin hansı prinsipinin mahiyyətində səlahiyyətlərin bölgüsü dayanır?

- idarəçilikdə ahəngdarlıq prinsipi;
- idarəçilikdə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi;
- idarəetmənin demokratikləşdirilməsi prinsipi;
- idarəçilikdə məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi.
- idarəçilikdə mərkəzləşdirmə və qeyri mərkəzləşdirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;

553 Sənaye müəssisələrində menecmentin hansı prinsipinə görə idarəçilik ierarxiyasında bütün bölmə və fiziki şəxslər öz hüquq hədlərini aşmadan onlara tapşırılmış vəzifələrini yerinə yetirmək işində tam məsuliyyət daşımalıdırlar?

- idarəçilikdə ahəngdarlıq prinsipi;
- idarəçilikdə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi;
- idarəetmənin demokratikləşdirilməsi prinsipi;
- idarəçilikdə məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi.
- idarəçilikdə mərkəzləşdirmə və qeyri mərkəzləşdirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;

554 Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

- təlimat;
- vergi;
- gəlir və mən-fəət;
- əmək haqqı.
- qiymət;

555 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- normativlər;
- əxlaq normaları;
- mütləq səmərəlilik göstərişləri;
- qərar.
- qayda;

556 Menecment nədir?

- menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənilir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir;

- menecment komplekslərinin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir;
- menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir;
- menecment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir;
- menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir;

557 İdarəetmə metodu dedikdə nə başa düşülür?

- idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;
- idarəetmə funksiyasını reallaşdırmaq üçün tətbiq edilən üsul, fənd və fəndlər sistemi başa düşülür;
- idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür.
- idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür;

558 Sənaye müəssisələrində elmi cəhətdən əsaslandırılmış normaların işlənilib hazırlanmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- analitik-hesablama və təcrübi-eksperimental;
- təcrübi-eksperimental və təşkilati metodlar;
- analitik-hesablama və iqtisadi metodlar;
- təcrübi-eksperimental və inzibati metodlar;
- iqtisadi və tənzimləyici metodlar;

559 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı;
- əmək haqqı və kadrlar planı;
- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı;
- əmək kollektivinin sosial inkişaf planı.
- sığorta işinin planı;

560 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınmır?

- müəssisənin pul mədaxili;
- fondveriminin planlaşdırılması;
- büdcə ilə hesablaşmalar;
- müəssisənin pul məxarici;
- bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar.

561 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması planında nəzərə alınmır?

- döviyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- kadrlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- investisiya qoyuluşlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar;

562 Sənaye müəssisələrində seçmə əmsalı necə müəyyən olunur?

- işləmək arzusunda olanların sayından işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayının çıxılması ilə;
- işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayının işləmək arzusunda olanların sayına hasili kimi;
- işləmək arzusunda olanların sayının işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayına nisbəti kimi;
- işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayının işləmək arzusunda olanların sayına nisbəti kimi;
- işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayı ilə işləmək arzusunda olanların sayının cəmi kimi;

563 Sənayedə işçilərin plan sayını necə hesablayırlar?

- bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının fərqi kimi;
- bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının cəmi kimi;
- bazis ilindəki işçilərin sayının plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalına nisbəti kimi;
- plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının bazis ilindəki işçilərin sayına nisbəti kimi;
- bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının hasilini kimi;

564 Sənayedə işçilərin plan sayını necə hesablayırlar?

- plan iş həjminin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayı ilə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi he-sa-r-ına iş əüââsinə ənaətin cəmi kimi;
- plan iş həjminin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayının əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi he-sa-r-ına iş əüââsinə ənaətə nisbəti kimi;
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi he-sa-r-ına iş əüââsinə ənaətin plan iş həjminin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayına nisbəti kimi;
- plan iş həjminin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayından əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi he-sa-r-ına iş əüââsinə ənaət çıxılır.
- plan iş həjminin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayı ilə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi he-sa-r-ına iş əüââsinə ənaətin hasilini kimi;

565 Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır?

- istehsal proqramı üzrə məmullatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür;
- bir məmullatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmullatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür;
- bir məmullatın istehsalına vaxt normasını, istehsal proqramı üzrə məmullatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar;
- bir məmullatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmullatların sayına vururlar.
- bir məmullatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bir məmullatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmullatların sayına vururlar. bölünür;

566 Kadr axıcılığının motiv-lərinə aid deyil:

- işin möv-süm-lü olması.
- xidməti vəzifə üzrə inkişaf im-kanlarının yoxluğu;
- əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması ;
- ixtisasın artırılması im-kanlarının yoxluğu;
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi;

567 əmtəə birjasının idarəetmə orqalarına nə daxil deyil?

- birja komitəsi (şurası);
- tarif şurası;
- idarə heyəti;
- arbitraj komissiyası.
- kotirovka komissiyası;

568 Sənaye müəssisəsində istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün avadanlığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakıların hansından istifadə edilmir?

- iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması;
- avadanlıqdan istifadə əmsalı;
- plan ili üçün görülməli işin həcmi;
- növbələrin sayı (növbəlilik əmsalı);
- avadanlığın keyfiyyət göstəricisi (etibarlıq göstəricisi);

569 Aşağıdakılardan hansı birja əqdlərinin növünə aid deyil?

- forvard əqdləri;
- opsiya əqdləri;
- fransız əqdləri;
- fyuçers əqdləri;
- real əmtənin alqı-satqısına dair əqdlər;

570 əmtə birjasında ticarət qaydaları hansı orqan tərəfindən təsdiq edilir?

- birjanın kotirovka komissiyası;
- birjanın idarə heyəti;
- birjanın prezidenti;
- birjanın arbitraj komissiyası.
- birjanın ümumi yığıncağı;

571 əmtə birjasında birja komitəsinin (şurasının) səlyahətlərinə nə daxil deyil?

- birja ticarətinin gününü və saatını müəyyən etmək;
- idarə heyətinin hesabatlarına baxmaq;
- nizamnamə kapitalına əlavə payların qoyulması qaydası və müddətini müəyyən etmək;
- brokerlər üçün ixtisas imtahanlarını həyata keçirməyi, onların birjada qeydiyyatını təşkil etmək.
- müqavilə bağlamaq, birjanın əmlakına və vəsaitlərinə sərənjam vermək;

572 Birja ticarət qaydalarında nə öz əksini tapmır?

- birja əqdlərinin qeydə alınması və uçotu qaydası;
- birja ticarəti qaydalarını pozmağa görə sanksiyalar;
- birja sövdələşmələrinin aparılması qaydası;
- birjanın zəruri struktur bölmələrinin yaradılması qaydası.
- birja əqdlərinin növləri;

573 əmtə birjasında kotirovka komissiyasının əsas vəzifəsi:

- birjada əqdlərin bağlanması üçün zəruri materiallarla təmin etməkdən ibarətdir;
- birja ticarətinə daxil olan əmtələrin ekspertizasını həyata keçirməkdən ibarətdir;
- birjada əqdlərin bağlanması zamanı qiymətlərin müxtəlif növlərinin uçotunun təşkil etməkdən ibarətdir;
- birjada əqdləri sənədləşdirməkdən, tərəflərin müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinə nəzarət etməkdən ibarətdir.
- birja zalında birja ticarətinin həyata keçirilməsini təmin etməkdir;

574 əmtə birjasında idarə heyətinin səlahiyyətinə aid deyil:

- muzdla işləyən və birja üzvü olmayan işçilərin və qulluqçuların işə qəbulunun və işdən azad olunmasının həyata keçirilməsi;
- birja əmlakının əldə edilməsi və satılması və birja komitəsinin sərənjamı ilə onun adından digər hüquqi əməliyyatların həyata keçirilməsi;
- uçotun təşkili və aparılması, müəyyən edilmiş statistik hesabatların hazırlanması, birjanın təsərrüfat-maliyyə fəaliyyətinin təmin olunması;
- birjanın kommersiya məlumatlarının dərij olunması və reklam fəaliyyətinin təşkili.
- birja üzvlüyünə qəbul olunma, birja üzvlüyündən azad olunma məsələlərinin nəzərdən keçirilməsi və həll olunması;

575 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar seqmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- iqtisadi əlamətlər
- texniki əlamətlər

- texnoloji əlamətlər
- psixoxrafik əlamətlər
- təşkilati əlamətlər

576 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- psixoxrafik əlamətlər
- demoqrafik əlamətlər
- coğrafi əlamətlər
- məhsula ehtiyac əlamətlər
- təşkilati əlamətlər

577 Sənaye müəssisəsinin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

- avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda
- avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə;
- müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda.
- müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstləşdirilməsi) zəruriliyi yarandıqda

578 İki məhsuləndərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal işini təmin etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- mövsümü ehtiyat
- sığorta ehtiyatı
- cari ehtiyat
- müəssisədaxili ehtiyat
- hazırlıq ehtiyatı

579 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

- istehsal tsiklinin uzunluğundan;
- istehsal olunan məhsulun həcmindən;
- reallaşdırılmış məhsulun həcmindən;
- məhsulun maya dəyərindən.
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən;

580 Maddi resursların təfsilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

- iriləşdirilmiş və kütləvi normalar
- iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar
- müfəssəl və qrup normaları
- perspektiv və müfəssəl normalar
- qrup və iriləşdirilmiş normalar

581 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- istehsal tsiklinin uzunluğundan, məhsulun maya dəyərindən və istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həcmindən;
- istehsal tsiklinin uzunluğundan, əsas fondların yeniləşmə əmsalından və məhsulun maya dəyərindən;
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun maya dəyərindən və əməyin təşkilindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunluğundan

582 Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar
- təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər

583 Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqına nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisinin tərsi kimi
- istehsal edimiş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi

584 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqın dövriyyə fondlarının həcminə nisbəti kimi
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqına nisbəti kimi
- dövriyyə fondlarının həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

585 Kəşfolma və hazırlıq dərəcələrinə görə ehtiyatların hansı kateqoriyalara bölünürlər?

- A1, A2, S1, S2
- A1, A2, A3, A4
- S1, S2, S3, S4
- A, B, S1, S2
- A, B, S, D

586 Kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edən biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar hansı qrupa aiddir?

- A;
- B;
- S1;
- A və B;
- S2;

587 Kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar hansı qrupa aiddir?

- A;
- B;
- S1;
- S2 və B;
- S2;

588 Həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar hansı qrupa

aiddir?

- A və S1;
- B;
- S1;
- S1 və B;
- S2;

589 Faydalı qazıntının mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğunluğu öz əksini aşağıdakı hansı göstəricilərin necəliyində tapmır?

- tikintinin müddəti
- faydalı qazıntının çıxarılma şəraiti açıq və ya şaxta üsulu;
- faydalı əzəntinin fiziki-kimyəvi tərkibi, keyfiyyəti;
- materialtutumluğunun səviyyəsi
- zənginləşdirilmiş hər ton xammala əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləği;

590 Faydalı qazıntının mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğunluğu öz əksini aşağıdakı hansı göstəricilərin necəliyində tapmır?

- faydalı qazıntıdan ehtiyatın həcmi;
- zənginləşdirilmiş xammalın hər tonunun maya dəyəri;
- əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti;
- əmək məhsuldarlığı;
- sahibkarlıq mühiti;

591 Kənd təsərrüfatı xammalının hansı növləri var?

- bitki və heyvan mənşəli
- birinci və ikinci
- süni və təbii
- mineral, süni və ikinci
- mineral, süni və əsas

592 Kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar hansı qrupa aiddir?

- A;
- B;
- S1;
- S2 və B;
- S2;

593 I rübdə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 240 min man, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdır, II rübdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı 1,2 dəfə artırsa, onda II rübdə 1200 min manat məbləğində məhsulu satmaq üçün tələb olunan dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı nəyə bərabərdir?

- 150 min man
- 180 min man;
- 160 min man;
- 260 min man
- 200 min man

594 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 360 min man, ayın axırına qalığı 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0,1
- 0,3;
- 0,2
- 0,6
- 0,4;

595 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 200 min man, ayın axırına qalığı 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 2,4
- 4,8
- 2,4
- 12
- 6

596 Dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi;
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;

597 Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi
- istehsal tsiklinin uzunluğu
- debitor borclərinin həcmi və tərkibi
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakteri.
- məhsulun maya dəyəri

598 Mineral xammala nə daxil deyil?

- plastik kütlə
- miss filizi
- dəmir filizi
- qum
- neft

599 Sənayenin dövriyyə fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar
- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır

600 Dövriyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- pul vəsaitləri, azqiymətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları
- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul

601 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- istehsal ehtiyatları və qurğuları
- gələcək dövrün xərcləri və btürücü qurğular
- dövriyyə fondları və əsas fondlar
- pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- dövriyyə fondları və tədavül fondları

602 Aşağıdakılardan hansı tədavül fondlarına aid deyil?

- anbardakı hazır məhsul
- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- az qiymətli və tez köhnələn əşyalar
- debitor borcları
- pul vəsaitləri

603 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- tara və tara materialları
- köməkçi materiallar
- xammal, əsas material və satın alınmış yarımfabrikatlar
- alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezköhnələn əşyalar

604 Tədavül fondlarına daxildir:

- gələcək dövrün xərcləri;
- bitməmiş istehsal
- maşın və avadanlıqlar
- hazır məhsul
- istehsal ehtiyatları

605 Sənaye müəssisələrində əsas materiallar nədir?

- normal iş şəraiti yaratmaq üçün sərf edilən materiallar;
- normal iş şəraiti yaratmaq üçün sərf edilən və istehsal avadanlıqları tərəfindən işlədilən materiallar
- istehsal avadanlıqları tərəfindən işlədilən materiallar
- məhsulun qablaşdırılmasında istifadə olunan materiallar
- istehsal edilən məhsulun "baş substansiyasını" təşkil edən materiallar;

606 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində material resurslarına qənaətin əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- Əlavə işçi qüvvəsinin cəlb edilməsi.
- Tullantıların təsərrüfat dövriyyəsinə cəlb edilməsi;
- Xammaldan kompleks istifadə olunması;
- Maşın, mexnizm və məmulatın çəksinin azaldılması;

- İstehsal itkilərinin və tullantılarının minimuma endirilməsi;

607 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində material resurslarına qənaətin əsas istiqamətlərinə aiddir?

- İstehsal tsiklinin uzunluğunun böyüdülməsi;
 Fondtutumunun səviyyəsinin yüksəldilməsi;
 Bitməmiş məhsulun miqdarının artırılması;
 Əlavə işçi qüvvəsinin cəlb edilməsi.
 Maşın, mexnizm və məmulatın çəksinin azaldılması;

608 Sənaye əhəmiyyətli müxtəlif yataqların nisbi iqtisadi səmərəliliyi necə hesablanır?

- $S = S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h - N$
 $S = S_k + S_h - (E_n\Theta_k + E_n\Theta_h + N)$
 $S = (S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h) \times N$
 $S = S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h + N$
 $S = (S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h) / N$

609 Sənaye sahələri əmək predmetinə təsiretmə xarakterinə görə necə təsnifləşdirilir?

- hasilat və emal sənayesi
 yüngül və yeyinti sənayesi
 hasilat sənayesi və balıq sənayesi;
 «A» və «B» qrupuna daxil olan sənaye sahələri
 yüngül və ağır sənaye;

610 Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə nələr daxildir?

- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, ölkənin ərazisi üzrə birqərarda yerləşdirilməsi
 istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi
 iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmərküzləşmənin sürətləndirilməsi
 hərbi sənayenin üstün inkişafını təmin edən ərazilərə meyl etmə, yalnız valyutaya satıla bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi
 ixtisasız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyletmə, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi

611 Aşağıdakılardan hansı hasiledici sənaye sahəsinə aid deyil?

- neft hasilatı;
 ağac məmulatları istehsalı;
 apatit hasilatı;
 kimiyəvi xammal hasilatı
 tikinti materialları istehsalı;

612 Sənaye sahələri məhsulun iqtisadi təyinatına görə necə təsnifləşdirilir?

- tikinti materialları və maşın və avadanlıqlar istehsalı sahələri;
 qida məhsulları və elektrik avadanlıqları istehsal edən sahələr;
 istehsal vasitələri və istehlak şeyləri istehsal edən sahələr;
 hasilat və emal sənayesi sahələri.
 yüngül və ağır sənaye;

613 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- fərdi, seriyalı, kütləvi;
- fərdi, texniki, texnoloji;
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış;
- fiziki, mexaniki, texnoloji.
- ümumi, xüsusi, fərdi;

614 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;

615 Texniki əmək bölgüsü nədir?

- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir;
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır;
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;

616 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir;
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır.
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;

617 Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasilat və emal sənayesi qruplarına bölünür?

- texnoloji istehsal üsuluna görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

618 Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasiledici və emaledici qruplara bölünür?

- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- idarəçilik və tabeçilik əlamətinə görə;

619 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təsərrüfatlarının kompleks inkişafı.
- sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərdarda yerləşdirilməsi;

620 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- ölkənin xarici təcavüzdən müdafiəsi və ətraf mühitin qorunması;
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təsərrüfatlarının kompleks inkişafı.
- xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verməsi;

621 əmək bölgüsünün hansı növündə xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır?

- İctimai əmək bölgüsü;
- Şəxsi əmək bölgüsü;
- Ümumi əmək bölgüsü;
- Texniki əmək bölgüsü.
- Fərdi əmək bölgüsü;

622 Sənaye əmək bölgüsünün hansı növündə formalaşır?

- İctimai əmək bölgüsü;
- Şəxsi əmək bölgüsü;
- Ümumi əmək bölgüsü;
- Texniki əmək bölgüsü.
- Fərdi əmək bölgüsü;

623 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi;
- kooperasiyalaşma;
- istehsalın ixtisaslaşması;
- istehsalın kombinəlməsi;
- korporasiyalaşma;

624 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- elektrifikasişmanın inkişafı;
- kooperasiyalaşma;
- kimyalaşdırmanın inkişafı;
- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
- korporasiyalaşma;

625 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- nəqliyyat amili;
- et-tin istiqamətləri;
- istehsalın təşkili üsulları;
- demoqrafik amillər;
- istehsalın ictimai təşkili formaları;

626 Sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edən amillərin hansının təsiri nəticəsində müxtəlif

növ materialdan eyni məhsul alınması imkanı yaranır?

- elektirikləşdirmənin inkişafı;
- kooperasiyalaşma;
- kimyalaşdırmanın inkişafı;
- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
- korporasiyalaşma;

627 Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- nəqliyyat amili;
- mexaniki amillər;
- təbii amillər;
- demoqrafik amillər;
- texniki amillər;

628 Aşağıdakıların hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edən təbii amillərə aid deyil?

- faydalı qazıntının istifadə olunması mümkünlüyü;
- iqlim şəraiti;
- su enerjisinin istifadə olunması mümkünlüyü;
- əhalinin yaş strukturu;
- təbii su yolunun mövcudluğu;

629 Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edir?

- istehsalın təşkili tipləri;
- istehsalın ictimai təşkili formaları;
- istehsalın təşkili üsulları;
- istehsalın təşkili prinsipləri;
- mexaniki amillər;

630 Sənaye müəssisələrinin ərazi üzrə yerləşdirilməsində aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınmır?

- faydalı qazıntının istifadə olunması mümkünlüyü;
- istehsalın təşkili üsulları;
- su enerjisinin istifadə olunması mümkünlüyü;
- əhalinin dini etiqat;
- təbii su yolunun mövcudluğu;

631 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- elektirikləşdirmənin inkişafı;
- kooperasiyalaşma;
- kimyalaşdırmanın inkişafı;
- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
- özəlləşdirmə prosesinin sürəti;

632 Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edir?

- istehsalın təşkili tipləri;
- ett-nin istiqamətləri;
- istehsalın təşkili üsulları;
- istehsalın təşkili prinsipləri;
- mexaniki amillər;

633 Sənaye müəssisələrinin ərazi üzrə yerləşdirilməsində aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınır?

- istehsalın təşkili tipləri;
- özəlləşdirmə prosesinin sürəti;
- istehsalın təşkili üsulları;
- əhalinin dini etiqatı;
- müəssisənin nizamnamə kapitalının miqdarı;

634 1908-ci ildə Zaqafaziya respublikalarının əsas sənaye sahələrinin istehsal etdikləri məhsulun neçə faizə qədəri Azərbaycanın payına düşürdü? 02

- 80%-ə qədəri;
- 92%-ə qədəri;
- 60%-ə qədəri;
- 89%-ə qədəri;
- 85%-ə qədəri;

635 Sənaye nədir?

- istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texno–loji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məjmusudur;
- mülkiyyət formasından asılı olmayaraq –mənfəət alınması məqsədi ilə məhsul istehsal edən və satan, xidmətlər göstərən hüquqi şəxs kimi müstəqil təsərrüfat subyektidir;
- təbiətdən aldığı mineral və habelə kənd təsərrüfat xammalını mexaniki, termiki, kimyəvi və s. təsirlərə əsaslanan texnologiya ilə emal etməklə şəxsi istehlak və istehsal-texniki təyinatlı məhsullar istehsalı üçün fəaliyyət növüdür;
- sənayenin tərkib hissələrinin kəmiyyət nisbətidir.
- torpağın əsas istehsal vasitəsi olduğu sahələrinin məcmusudur.

636 Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- Makroiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat
- Makro və mezoiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat

637 Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı kursunun obyektı hansıdır?

- sənayedə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi;
- istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məcmusunu təşkil edən sənaye sahəsi;
- iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formaları, optimal xərclə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amillər, sahə iqtisadiyyatının tənzimləmə qayda və vasitələri;
- mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri;

638 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil.

- sənayenin iqtisadiyyatı
- tikintinin iqtisadiyyatı
- aqrar-sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- əməyin iqtisadiyyatı
- nəqliyyatın iqtisadiyyatı

639 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- marketing
- sənayenin iqtisadiyyatı
- maliyyə
- menecment
- əməyin iqtisadiyyatı

640 Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətcə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində xalq təsərrüfatının hansı sahəsi əvəzsiz rol oynayır?

- rabitə;
- kənd təsərrüfatı;
- nəqliyyat;
- sənaye.
- xidmət sahələri;

641 Maddi istehsal sahələrini bir-birindən fərqləndirən əsas fərq hansıdır?

- texnoloji-texniki;
- sosial-iqtisadi;
- iqtisadi-texniki;
- təşkilati-texniki;
- təşkilati;

642 Sənayeyə necə tərif vermək olar?

- maşınqayırmanın tərkib hissəsidir.
- kommertiya təşkilatıdır;
- kənd təsərrüfatının bir sahəsidir
- səhmdar cəmiyyətlərinin məcmusudur
- maddi istehsalın bir sahəsidir;

643 Sənaye inqilabı ilk dəfə harada baş vermişdir?

- Rusiya
- Almaniya
- Fransa
- ABŞ
- Böyük Britaniya

644 əmək bölgüsünün növləri hansılardır?

- ictimai, şəxsi, vahid
- ümumi, ictimai, şəxsi, individual
- ümumi və şəxsi
- ictimai, şəxsi, individual
- ümumi, xüsusi, vahid

645 Ümumi əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- tərəküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinəlaşdirmənin yaranması
- ixtisaslaşmış sahələr formalaşır
- xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- bütün sadalananlar

müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması

646 Xüsusi əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- təmərküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinələşdirmənin yaranması
- ixtisaslaşmış sahələr formalaşır
- xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- bütün sadalananlar
- müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması

647 Vahid əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- təmərküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinələşdirmənin yaranması
- ixtisaslaşmış sahələr formalaşır
- xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- bütün sadalananlar
- müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması

648 əhalinin sosial rifah səviyyəsini təmin edən sahələrə aiddir:

- kimya sənayesi və maşınqayırma
- yüngül və yeyinti sənayesi
- maşınqayırma və yeyinti sənayesi
- neft sənayesi və elektroenergetika
- neft sənayesi və maşınqayırma

649 Manufakturalardan kapitalist maşınlı sənayesinə keçid prosesi nə vaxtdan başlanmışdır?

- XVIII əsrin sonu □ XIX əsrin əvvəllərindən
- XIV əsrin sonu □ XV əsrin əvvəllərindən
- XIII əsrin sonu □ XIV əsrin əvvəllərindən
- XX əsrin əvvəllərindən
- XVI əsrin sonu □ XVII əsrin əvvəllərindən

650 Azərbaycanın neft sənayesində qazmanın klassik üsulu olan zərbə üsulu ilə axırıncı neft quyusu nə vaxt qazılıb?

- 1930-cu ildə
- 1922-ci ildə
- 1920-ci ildə
- 1924-cü ildə
- 1928-ci ildə

651 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- şərikli müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisə
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- şərikli və payçı müəssisələr
- səhmdar cəmiyyət

652 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələri
- məhdud məsuliyyətli müəssisə
- fərdi müəssisələr

- şərikli və payçı müəssisələr
- səhmdar cəmiyyət

653 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına nələr daxildir?

- özəl müəssisə və müştərək müəssisə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyət

654 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləviliyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsala yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilati və istehsal strukturunu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir.
- bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşdirilməsinin iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır

655 İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi

656 Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkim olunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı

657 Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- 80 faiz
- 50 faiz
- 60 faiz
- 70 faiz
- 65 faiz

658 Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması
- buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədə uyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi

659 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir
- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir;
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir.
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir;

660 İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir.
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır.

661 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir;
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir;

662 Sənayedə ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə;
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki
- əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə;
- hissə, istehsal-texniki, mexaniki
- əşya, texniki, mexaniki;

663 Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- texnoloji mərhələ üzrə
- hissə formasında
- istehsal-texniki formada
- avadanlıq formasında
- əşya formasında

664 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- texnoloji, əşya, mexaniki
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, texniki, fiziki

665 Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır

666 əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;
- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir;
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir;
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir;

667 Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənaye
- bədi məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boya, dəftərxana ləvazimatı istehsalı;
- yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaqqabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəşdirilmiş yem istehsalı;
- istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi.
- ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri

668 Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

- belə sahələrdə orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir;
- belə sahələrdə çoxlu sayda kiçik müəssisələr fəaliyyət göstərir.
- belə sahələrdə kiçik və orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir;
- belə sahələrdə kiçik ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə iri ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir;

669 İstehsal miqyasının mənfi effekti nədir?

- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

670 Kombinəşmiş istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir;
- xammalın kompleks emalını təmin edir
- texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
- müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir.
- aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir;

671 Təmərküzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsəduyğundur?

- natural göstəricilər
- nisbi göstəricilər;
- dəyər göstəriciləri
- inteqral göstəricilər
- ümumiləşdirilmiş göstəricilər;

672 Aşağıdakılar hansı müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdəndir

- elmi-texniki tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təşkili tipi, istehsal üsulu
- texnikanın inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s
- ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının mövcudluğu, su təchizəti, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçıların gəlirləri və s.
- makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti
- xammal və nəqliyyat amilləri, demoqrafik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mənimsənilmə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, ekoloji vəziyyət, vaxt amili və s.

673 İstehsal miqyasının müsbət effekti nədir?

- bu, istehsal həcmənin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmənin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmənin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
- bu, istehsal həcmənin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

674 Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

- bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir;
- bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür;
- bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür;
- bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir
- bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır;

675 Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir

- İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktör büroları yaratmaq mümkün olur;
- İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur;
- İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür;
- İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır
- İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur

676 Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilirlər?

- kombinəşdirilmiş yem istehsalı;

- musiqi alətlərinin hazırlanması
- ağac emalı və mebel istehsalı
- əlvan metallurgiya
- polimer materialların istehsalı

677 əmtəəlik məhsulun həcmi 700 min man., bitməmiş istehsal qalığı ilin əvvəlinə - 200 min man., ilin sonuna – 150 min man olarsa, məcmu məhsulun həcmi müəyyən edin

- 350 min man
- 650 min man
- 750 min man
- 710 min man
- 1050 min man

678 əmtəəlik məhsulun həcmi 350 min man., bitməmiş istehsal qalığı ilin əvvəlinə - 100 min man., ilin sonuna – 75 min man olarsa, məcmu məhsulun həcmi müəyyən edin

- 175 min man
- 325 min man
- 375 min man
- 355 min man
- 525 min man

679 əmtəəlik məhsulun həcmi 250 min man., bitməmiş istehsal qalığı ilin əvvəlinə - 80 min man., ilin sonuna – 60 min man olarsa, məcmu məhsulun həcmi müəyyən edin

- 240 min man
- 390 min man
- 230 min man
- 270 min man
- 110 min man

680 Müəssisədə 325 min man-lıq məhsul buraxılışı olmuşdur. Kənara yerinə yetirilən işin həcmi 43 min man., öz istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri 24 min man, ilin sonuna bitməmiş istehsalın həcmi 5 min man. təşkil etmişdir. əmtəəlik məhsulun miqdarını təyin edin.

- 368 min man
- 397 min man
- 392 min man
- 387 min man
- 235,2 min man

681 Məhsul vahidinin istehsalına gətirilmiş xərclər in illik məbləği necə hesablanır?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalı ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin hasilı kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasilı kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəminin əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalına nisbəti kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasilı ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;

682 Yeni texnikanın səmərəliliyi necə hesablanır?

- köhnə texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;
- yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;
- bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin cəminin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;
- bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin cəminin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına nisbəti kimi;
- bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin fərqlərinin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;

683 Sənaye müəssisələrində iş yerinə xidmət əmsalı necə hesablanır?

- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi;
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının hasili kimi;
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayının faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayına nisbəti kimi;
- fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi.
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının cəmi kimi;

684 Sənaye müəssisələrində məhsuldarlıq əmsalı necə hesablanır?

- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə fərqi kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumuna nisbəti kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə hasili kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahla fəhlələrin sayının hasili kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə cəmi kimi;

685 Sənaye müəssisələrində gətirilmiş ümumi vaxt məsrəfi necə hesablanır?

- mexanikləşdirilmiş üsulla əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin hasili kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin nisbəti kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin fərqi kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin cəmi kimi;

686 əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəricisi necə hesablanır?

- fəhlələrin ümumi sayının əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayına nisbəti
- əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına nisbəti kimi;
- fəhlələrin ümumi sayından əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının çıxmaqla;
- fəhlələrin ümumi sayı ilə əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının cəmi kimi;
- əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına vurmaqla;

687 əməyin elektrik silahlılığı əmsalı necə hesablanır?

- fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə vurmaqla;
- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti
- texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti;
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin fəhlələrin sayına nisbəti.
- fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə nisbəti;

688 İstehsalın elektriklişdirilməsi əmsalı necə hesablanır?

- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin həcminə nisbəti kimi
- il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmimin il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin həcminə nisbəti kimi;
- il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin (elektrik, istilik və s.) həcmimin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;
- texnoloji ehtiyaclərə istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmimin elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcminə nisbəti kimi.
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;

689 Elektrik enerjisinin istehlak quruluşu necə hesablanır?

- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmindən texnoloji ehtiyaclərə istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi çıxılır;
- texnoloji ehtiyaclərə istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi ilə elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmimin hasil;
- texnoloji ehtiyaclərə istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi ilə elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmimin cəmi;
- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmimin texnoloji ehtiyaclərə istehlak olunan elektrik enerjisinin həcminə nisbəti.
- texnoloji ehtiyaclərə istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmimin elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcminə nisbəti;

690 Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

- avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması
- elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinəlaşması, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- istehsalın təmərküzləşməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

691 Aşağıdakılardan hansı elmi-texniki inqilabın əlamətlərinə aid deyil?

- elmi tədqiqatların ənənəvi üsullarla yerinə yetirilməsi
- elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi
- elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- avtomatlaşdırma
- elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi;

692 Elektriklişdirilmənin səviyyə göstəriciləri:

- enerji tutumlu
- əməyin elektrikle silahlandırılması
- istehsalın elektriklişdirilməsi əmsalı
- enerji vermə
- fondla silahlanma

693 Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

- avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması

- elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinəlaşması, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- istehsalın təmərkişləşməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnologiyaların kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

694 Aşağıdakılardan hansı elmi-texniki inqilabın əlamətlərinə aid deyil?

- elmi tədqiqatların ənənəvi üsullarla yerinə yetirilməsi
- elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi
- elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- avtomatlaşdırma
- elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

695 Məhsul vahidinin istehsalına gətirilmiş xərclər in illik məbləği necə hesablanır?

- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili kimi
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəminin əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalına nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalı ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin hasili kimi

696 Verilənlərdən istifadə etməklə istehsalın elektriklişmə əmsalını hesablayın: işçilərin sayı – 400 nəfər, elektrik mühərriklərinin gücü – 600 kVt/s, quraşdırılmış enerji avadanlıqlarının sayı – 800 ədəd, ümumi avadanlıqların sayı – 1600 ədəd

- 0,4
- 0,7
- 1,5
- 3,5
- 2

697 əgər mexanikləşdirmə üsulu ilə yerinə yetirilmiş məhsul həcmi 60 min man., məhsulun ümumi həcmi 90 min man, maşınli istehsalda məşğul işçilərin sayı 20 nəfər, ümumi işçilərin sayı 70 nəfər, istehsalın mexanikləşdirmə üsulunda məşğul 35 norma/saat, ümumi əmək xərci 70 norma/saat olarsa, əməyin mexanikləşdirilmə səviyyəsini hesablayın

- 3,5
- 1,5
- 0,67
- 0,5
- 0,3

698 Sənaye müəssisəsində il ərzində istehlak olunan bütün enerjisinin həcmi 8500 min kvt, il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmi 6800 min kvt olarsa onda müəssisədə istehsalın elektriklişdirilməsi əmsalını hesablayın.

- 0,8
- 1700
- 1,25
- 0,6

1,5

699 Sənaye müəssisəsində ümumi istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi 4500 min kvt, texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunmuş elektrik enerjisinin həcmi 3600 min kvt olarsa onda müəssisədə elektrik enerjisinin istehlak quruluşunu hesablayın.

- 82,5%
- 80,5%
- 125 %
- 65,2%
- 80 %